

Lietinga,
dieną 52°, naktį 27.
Saulė teka 6:44, leidžiasi 4:28

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Midwest Inter-Library Center
5721 Cottage Grove Ave. Ill.

Antradienis, lapkričio-November 18 d., 1958 m.

Kaina 7c

272

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

KARIUOMENE NUVERTE SUDANO VYRIAUSYBE

Iš Lietuvos pagrindžio į Sibiją ir atgal

(ELTA) 1955 metais išvežė grupę kalinių iš Džesbagano į Karagandą. Iš karto patekome į 16-ji kalėjimą. Čekistai bandė mus užsiundyti kriminaliniais, bet pastarieji, sužinoję, kad mes iš Džesbagano, atitolo. Be to, paskutiniu laiku jau ir kriminaliniai kaliniai stengėsi su politiniais kaliniais vengti konfliktų.

16-me kalėjime buvo patalpinti du išprotėję lietuviai. Kas jie ir iš kur, sužinoji nepavyko.

3,000 lietuvių Karagandoje neleidė į Lietuvą grįžti

Patį Karagandą tikras kalinių miestas. Mieste ir artimiausiose apylinkėse buvo apie 120,000 kalinių, politinių ir kriminalinių. Mieste gyveno daug tremtinių, ypač šešėlių, ingušių, Krymo totorių, vokiečių, ukrainiečių ir kitų. Lietuvių buvo priskaitoma iki 3,000. Tai buvo daugumoje politiniai kaliniai, "atlikę bausmę". Jų neleidė į Lietuvą grįžti.

Karagandos stovyklose režimas stipresnis, kaip Džesbagane. Ir santykiai tarp tautybių nebuvo tokie glaudūs, bet paskutiniaisiais metais susidūrimų nevyko. Lietuvių ir ukrainiečių, japonų, kiniečių, iranėčių ir kitų. Būdinga tai, kad iranėčiai visi buvo komunistai, ar net raudonosios vyriausybės šiauriniame Irane nariai (kol toji sritis buvo po komunistų įtaka), kurie kartu su rusų kariuomene pasitraukė 1956 metais iš Irano.

Karagandos lietuviai organizuoti švenčia Kalėdas

1955 metais Karagandos lietuviai stovyklose pirmą kartą atšventė organizuoti Kalėdas III-je stovykloje Kalėdų šventėje dalyvavo apie 130 lietuvių ir 20 kitų tautybių atstovų, kuriuos lietuviai pakvietė. Stovyklos administracija iš karto neklūdė švesti, nors organizatoriai vėliau nukentėjo...

1954 m. visose stovyklose buvo organizuotos taip vadinamos "aktyvo tarybos" iš kalinių tarpo. Jas organizuodami čekistai lyg norėjo parodyti, kad kaliniai turi savivaldą stovyklos viduje. Į tarybas buvo parenkami čekistams patikimi žmonės. Jų užduotis buvo palaikyti darbą drausmės kalinių tarpe.

1955 metais stovyklos "aktyvo" pirmininką kaž kas sunkiai sužeidė. Aišku, vėl nukentėjo "lietuviški nacionalistai" ir ukrainiečių "banderovcai", nes, anot pirmininko, tik jie galėtų patį padaryti.

Mus išveža į Mordaviją

Ir vėl etapai. Šį kartą mus veža į Mordaviją. Karabaso stotyje susodina po 90 žmonių į vieną gyvulinį vagoną, vadinamą "pulmaną". Vietos visiems neužtenka, todėl miegame pamainomis. Vienas net neįjutė, kaip jam per naktį plaukai prie sienos prisalo. Šaltis siekė iki 50 laipsnių. Aštuonias paras išbuvoome vagonuose ir pagaliau atvykome į Mordaviją. Kai kurie iš senesniųjų, išlipę iš vagono į šviežią žiemą orą, apalpo ir juos nunešė su neštuvais. Stovykla yra miškuose ir kaliniai dirba radijo dėžių (futių) fabrike. Dirba daugumoje invalidai be rankų, be kojų. Režimas stiprus, atlyginimas mažas. Kalinys gauna už mėnesio darbą 20 iki 60 rublių. Stovyklos viršininkas kapitonas

III

Biriukovas jautėsi lyg mažas karaliukas.

Stovykloje vyrauja savotiški įstatymai. Kaliniams draudžiama susirinkti didesnis grupėmis, draudžiama vaikščioti takais, kuriais vaikščioja čekistai. Jei kalinys pereina draudžiamu taku — penkios paros karcerio. Tačiau ir čia despotizmas pamažu nyko, nes atvykę energingesni kaliniai iš Uralo ir Karagandos apvertė viską aukštyn kojom.

Peržiūrės bylas.

Paleis — nepaleis?

Tuo tarpu pasklido gandai, kad išleistas įsakas dėl bylų peržiūrėjimo politiniams kaliniams.

Taip vadinamas Dubravlag Mordaviijoje apėmė 18 stovyklų, kurių skaičiuje 4 moterų stovyklos, kurios dirbo kariuomenės siuvykloms.

"TSRS Auščiausios tarybos komisija byloms peržiūrėti" atvyko į Mordaviją balandžio mėnesio pabaigoje. Visa vasara praėjo neruotame įtempime — paleis, nepaleis. Pagaliau liepos mėnesį komisija atvyko ir į mūsų stovyklą ir pradėjo peržiūrėti bylas. Per dieną praleisdavo maždaug 40 žmonių, o stovykloje buvo priskaitoma 1,500.

Komisijos sudėtyje dalyvavo mažiausia vienas Aukšč. tarybos deputatas, keli vietiniai partijos atstovai ir stovyklos kultūrinės-auklėjamosios dalies viršininkas, kuris pateikdavo komisijai kalinio charakteristiką, apie elgesį stovykloje. Komisija jokių būdu negalėjo praleisti teisingą bylą peržiūrėti, nes tardymo bylos buvo saugomos (mūsų — Vilniuje), o su kaliniu kartu eidavo tik lagerinis formuliaras, kuriame nurodytos bendros žinios, kaltinamasis aktas, teismo nuosprendžio išrašas, ankstyvesnių stovyklų operatyvinio skyriaus pastabos, o taip pat tardymą vedusio pareigūno duota charakteristika. Labai dažnas komisijos sprendimas priklauso nuo komisijos narių nuotaikos.

Bendrai ūmus, komisija paleido apie 50-60% kalinių ir tai buvo charakteringa visoms stovykloms. Iš to galima padaryti išvadą, kad vyriausybė jau iš anksto buvo pramačiusi, koki procentą paleisti, o apie teisingą bylų peržiūrėjimą negalėjo būti nė kalbos.

Kai kuriems iš paleistųjų neleidė grįžti į Lietuvą. Juos išvežė įstrėnimui į Sibiją. Be to, vienus paleido, nuimant teisimą, o kitiems bausmę sumažino iki faktinai stovykloje išbūto laiko. Pastariesiems sunkiai buvo grįžus gauti norimą darbą.

Trijų lietuvių studentų tragediją prisiminus

Senuosius vergus išleido, o į stovyklą vežė naujas pamainas. Iš Lietuvos atvežė grupę studentų, o taip pat rusų studentų iš Maskvos ir Leningrado universitetų.

Atvežtieji lietuviai buvo suminti 1956 metais už pogrindinę veiklą, o Leningrado universiteto rusų studentai buvo teisti už jaunųjų socialistų partijos steigimą. Paskutiniaisiais metais vis dažniau atveždavo rusų jaunuolių, vienokiu ar kitokiu būdu pasipriešinusius komunistiniam režimui. Draugai atvykę iš šiaurės pasakojo, kad kelias stovyklas užpildė gruzinais, dalyvavusiais 1956 m. pavasarį demonstracijose Gruzijoje.

Dvimitorinė portugalų skraidanti valtis su 36 keleiviais, jų tarpe 6 amerikiečiai, dingo viršum Atlanto vieni valandai praėjus po išskridimo iš Lisabonos į Madeirą. Prieš lėktuvui dingstant buvo gautas radio pranešimas, kad leidžiasi žemyn į vandenį.

SOVIETŲ LAKŪNAI APSAUDĖ VIRŠ BALTIJOS VANDENŲ JAV LĖKTUVĄ

PANASUS UZPUOLIMAS IVYKO IR JAPONŲ JOROJE. AMERIKIEČIAI ATEITY TURS LEIDIMĄ ŠAUDYTI

WASHINGTONAS, D. C. — Jungtinės Valstybės pasiuntė Sovietų Sąjungai protestą už jos lakūnų pavojaus ir provokuojančias atakas prieš JAV lėktuvus neutraliose teritorijose.

Per pastarąsias 10 dienų vienas Amerikos lėktuvas, buvo užpultas virš Baltijos jūros, kitas — Tolimuosiuose Rytuose, jam skrendant per Japonų jūrą. Jei Sovietų lakūnai nesulaikys nuo tokių užpuolimų ateity, Amerikos lakūnai bus priversti gintis, atsišaudant ir užpuolikus, įspėjo Washingtono vyriausybė.

Šią vasarą bolševikai numušė du Amerikos lėktuvus virš Armenijos, nukildys jiems atrodė nuo kuro, skrendant per Turkiją į Iraną. Viename lėktuve buvo 17 lakūnų. Sovietai grąžino šešių lakūnų lavonus, o apie kitų 11 lakūnų likimą nieko nežinoma. Jei būtų visi žuvę, kodėl Maskva negrąžino jų lavonus, stebisi JAV vyriausybė ir karkartėmis klausė Kremlių paaiškinti. Iš Maskvos į kiekvieną paklausimą buvo atsakyta, kad komunistų nelaisvė lakūnų nėra.

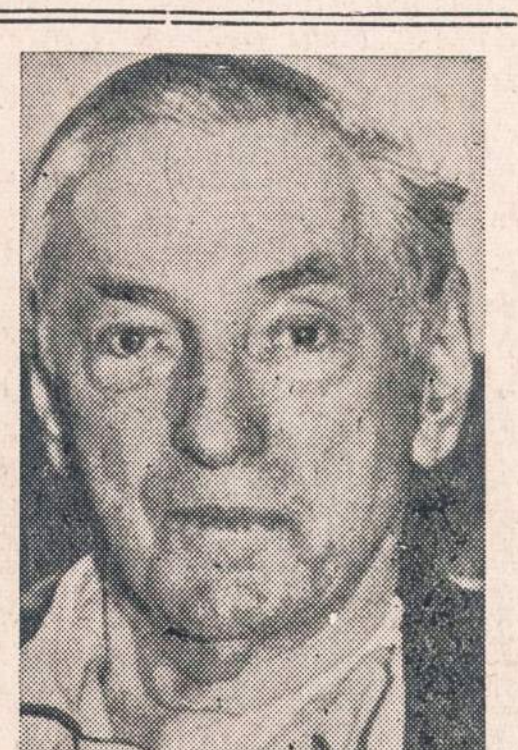
Nauji 23 kardinolai

VATIKANAS. — Popiežius paskyrė 23 naujus kardinolus ir tuo reikalu gruodžio 15 dieną šaukiama kardinolų konsistorija.

Amerikoj kardinolais paskirti Philadelphiaus arkivyskupas John O'Hara ir Bostono arkivyskupas Richard Cushing.

Anglijoje į kardinolus pakeltas Westministerio arkivyskupas William Godfrey, Prancūzijoje Bordeaux arkivyskupas Paul Marie Richard, Austrijoje — Vienos arkivyskupas Francis Koenig, Vakarų Berlyne — vyskupas Julius Doepfner.

Anglijoje į kardinolus pakeltas Westministerio arkivyskupas William Godfrey, Prancūzijoje Bordeaux arkivyskupas Paul Marie Richard, Austrijoje — Vienos arkivyskupas Francis Koenig, Vakarų Berlyne — vyskupas Julius Doepfner.

Buvęs Bostono miesto meras 4 kartus, be to buvęs U. S. kongresmanas ir Massachusetts gubernatorius, daugiau kaip 50 metų stambi politinė figūra, James Michael Curley, 83 m. amž., mirė po vidurių operacijos.

Vėliausios Žinios

● Sovietų delegatas Carapkin pirmadienį įteikė atominį bombų bandymų uždraudimo konferencijai Genevoj du atskirus projektus, vieną bandymams uždrausti, kita — draudimui prižiūrėti. JAV ir Anglija reikalauja abu šiuos klausimus susiaurinti į vieną sutartį.

● Sudano kariuomenės viršininkas gen. Abboud, kuris nuvertė vyriausybę ir paskelbė diktatorių, sieks gerų santykių ir su Vakarais, nors draugystę su Nasseriu jam bus pirmoji vietoj.

● Rytų Vokietija stengiasi švelninti santykius su Vakarais, tikėdama išgauti faktišką pri pažinimą iš demokratinių šalių. Tuo siekiant paleido iš kalėjimo Amerikos turistą Georges Milroy iš Ann Arbor, Mich. Jį išlaikė kalėjime 4 mėnesius neva už Sovietų karinių įrengimų fotografavimą.

● Sovietų agentai bandė dideliais pinigais papiškinti Amerikos diplomata Donald Ultan iš Vienos ambasados Austrijoje, kad jis šnipinėtu.

● JAV Pacifiko laivyno vadovas admiralas Herbert Hopwood mano, kad karo pavojus dėl kinų pakrančių salų ir pačios Formozos žymiai sumažėjo. Kinijos komunistai pamatė, kad jie yra per silpni, kad šias salas "išlaisvintų".

● Vokietijos teisios kalinių žudikus

Vokietijos teisios kalinių žudikus

(ELTA) Stambi byla eina Bonnoje prieš masinius žudikus Sorge ir Schubert, buvusius Sachsenhausen ir kitų kacetų budelius. Jie kaltinami nužudę dešimtis tūkstančių nevoličių.

Sorge yra veikęs ir Pabaltijo kraštuose, kaip kacetų specialistas.

Jie teisme nerodo jokio žmogiško jausmo. Šaltai jie kalba apie savo šurpius veiksmus, nesigaili dėl jų. Vienas jų net tiesiai pareiškė, kad sušaudytieji kacetininkai nieko kito ir nebuvę nusipelnę. Jis ir šiandien tebemanas, kad įsakymai tuos žmones sušaudyti, buvo teisėti.

Jordanijos karalius Hussein, kuris buvo išskridęs į Europą ir staiga grįžo, apkaltindamas, kad Arabų Respublikos karo lėktuvai norėjo jį priversti nusileisti. Kalniniams sukėlė naują krizę Viduriniuose Rytuose vos trims savaitėms praėjus po to, kai iš ten pasitraukė Amerikos kariuomenė.

Sovietams ateina "7 liesieji metai"

(E) Lietuvoje ir kituose sovietų valdomuose kraštuose vykdomos ar planuojamos radikalines reformas ūkio ir švietimo srityse turi vieną svarbią priežastį, apie kurią Maskva vengia viešai kalbėti.

Sekanciam penkmetį Sov. Sąjungoje ims ryškiai pasireikšti karo metu gimimų skaičiaus ir prieauglio sumažėjimas. 1941-45 metų karo laiku dideli Sov. S-gos plotai gyveno nenormalių gyvenimų. Per tą karą žuvo daug milijonų vyrų, be to, ir šiaip šeimyninis gyvenimas gerokai pakirko. Anie iš gyventojų prieauglio balanso "iškritę" metai ima dabar pasireikšti ir dar daugiau pasireikš eilėje sekančių metų.

Kai kurie užsienio komentatoriai, pvz., "Der aktuelle Osten" (Bonn) ir kt. teigia, kad tie "kūdieji metai" Sov. S-goje netruks septynis metus ir tuo laikotarpiu (1959-65) būsią tik pusė to prieauglio, kaip normaliais laikais.

Ir užsienio komentatoriai jau pramato, kad sovietų vykdomoji vadinamoji "mokyklų reforma", be ko kito, gali eilėje sekančių metų įgauti šurpią prasmę: daug tūkstančių mažamečių ir nepilnamečių vaikų ir jaunuolių Lietuvoje, milijonus visoje Sov. Sąjungoje privers įsijungti į fabrikinį ir kolchozinį darbą dar nesubrendusius darbu. Tai bus milžiniškasis vaikų darbo išnaudojimas istorijoje.

Vaikais ir neprieaugliais Chruščiovas nori išvilkoti savo septynmečio planą. Maskva visai nesisielioja klausimu, ar toks masinis mažamečių ir nepilnamečių vaikų darbo išnaudojimas yra tarptautiniais įstatymais draudžiamas.

Dar šurpesnis vaizdas susidaro, kai girdima iš Maskvos, jog "jaunieji pionieriai" būsią panaudojami net speiguotose Sibiro zonose, kur suaugę žmonės vos išstveria.

Mokyklų "sugamybinimas", neleidimas abiturientams studijuoti, neatlikus prievartos darbu stažą, dar didesnis moterų darbo išnaudojimas — tomis ir kitomis priemonėmis Maskva tikisi bent dalinai užpildyti darbą jėgų trūkumą sekančių septynių kūdijų metų laikotarpyje.

GEN. ABBOUD, NASSERIO DRAUGAS PALIKO KHARTOUM DIKTATORIUM

Nuverstas premjeras Khali buvo anglų žmogus

KHARTOUM, Sudanas. — Kariuomenės vadas gen. Ibrahim Abboud nuvertė Sudano respublikos demokratinę vyriausybę, kuri vadovavo anglam ir šiaip Vakarajms palankus politikas anglų armijos atsargos generolas Abdullah Khali.

Prezidento užsienio politiką remia visa amerikiečių tauta

Johnson kalbėjo JT, kad SSSR nepadarytų klaidingų išvadų

NEW YORKAS. — Prezidento Eisenhowerio paprašytas, į Jungtinių Tautų politinio k-to susirinkimą atvyko demokratų vadas senatė Lyndon Johnson ir išdėstė, kad abi partijos, tai yra, visa amerikiečių tauta remia prezidento projektus tolimųjų erdvių tarptautinei kontrolei ir bendradarbiavimui sukurti.

Sen. Johnson pasakė: "Siekiant tolimąsias erdves paskirti taikingiems uždaviniais ir vienos žmonijos gerovei, nėra jokių nuomonių skirtumų tarp vyriausybės ir mūsų partijų arba tarp mūsų žmonių".

Žiemos audros

KANSAS CITY. — Oro biuras paskelbė specialų biuletinį, apie artėjančias audras vidurinėje žemyno daly.

Pavojingos oro sąlygos centrinėje Rocky kalnų srityje plintai ir šiaurvakarinį bei vakarinį dar daugiau pasireikš eilėje sekančių metų.

Audra aprimo šiaurinėje Dakotoje, kur pasnigo iki 10 colių sniego.

Audra, kokios šiuo metu nėra buvę istorijoje, atnešė nepaprastai sunkias sąlygas ir žiemos orą, pradedant nuo Dakotų iki pietinės Arizonos ir vakarinio Texas. Audra tebestiprėja.

Neramus oras, besidauždamas po visą šiaurinę Jungt. Valstybių dalį, gerokai užgavo ir pietinį Illinois. Gilus sniegas nuklojo plačius plotus, nuo kelių pėdų gilumo kalnuose iki keturių colių Meksikos pakraščiuose.

Audra su sniegu atnešė ir didelę šalčio bangą. Šalčio juosta apėmė sritis nuo Pacifiko, rytų linkui skersai Rockie kalnų, per Dakotas į šiaurinę Minnesotą.

Parlamento rinkime dalyvavę 98% vengrų

BUDAPEŠTAS. — Sekmadienį Vengrijoj žmonės rinko naują parlamentą ir savivaldybes. Komunistų valdžia giriasi, kad rinkimuose dalyvavo 98% užregistruotų balsuotojų. Liaudies šitokiu būdu parodžiusi pasitikėjimą savo valdžia.

Užsienio ministerijos atstovai vedžiojo po kai kurias balsavimo vietas užsienio korespondentus, kad šie įsitikintų, jog rinkimai "laisvi ir slapti". Korespondentai sako, kad juos ne visur, įleido, o tik ten, kur buvo iš anksto pasirošta. Rinkimai, kad ir slapti, nereiškė, kad būtų buvę ko pasirinkti. Visi balsai ejo į tą patį komunistų maišą, jų sudarytą "patriotinį frontą".

Premjeras Khali kaip tik ruošėsi į Kairą deryboms su JAR prezidentu Nasseriu, kai buvo nuverstas generolo Abboud.

Naujas Nasserio laimėjimas

Abdullo Khali vyriausybės ir visos demokratinės sistemos pašalinimas reiškia didelį laimėjimą ambicingajam Jung. Arabų Respublikos prez. Nasserui. Tarp Sudano ir Egipto pastaraisiais 2 metais, kada buvo Sudanas paskelbtas nepriklausoma respublika, buvo nemaža konfliktų. Nasseris dar prieš prijungiant prie Egipto Siriją planavo sudaryti uniją su Sudanu, kuri Egiptas ir Anglija iki 1956 metų valdė kaip bendrą dominiją.

Gen. Khali tokiai unijai priešinosi. Jo partija laimėjo rinkimus ir plebisitą prieš susijungimą su Egiptu.

Pereitais metais Egipto kariuomenė įsibrovė į Sudano šiaurinę dalį, sukeldama naują ginčą, kuris buvo perduotas Jungtiniams Tautoms. Bet ginčas likvidavo, kai Egiptas savo kariuomenę atitraukė.

Dabar iškilo naujas konfliktas dėl Nilo upės vandenų saulvališko nukreipimo planuojamai didžiąjai Aswan užtvankai viduriniame Egipte. Khali norėjo tuo reikalu išsikalbėti su Nasseriu, bet neatrodė, kad jie du susitarė.

Sieks geresnių santykių

Daug lengviau bus Nasserui tartis su gen. Abboud, jo artimu draugu. Jis tuoj po perversmo pareiškė per radiją, kad jis sieks su Jungtine Arabų Respublika kuo draugiškiausius santykius. Tuo dar nepasakyta, kad Sudanas sudarys federaciją su JAR, bet visko gali būti. Opozicinė partija, kuri dar prieš nepriklausomybės laikus kovojo už Sudano-Egipto uniją, buvo gana stipri. Gen. Abboud uždraudė visas partijas, uždare visus laikraščius ir nebeleidžia jokių politinių susirinkimų.

Savo revoliuciją jis teisingai koreguoja ir anarhiją, pasireiškusią po nepriklausomybės paskelbimo.

Kariniai diktatoriai nuvertė demokratines vyriausybes pastaraisiais mėnesiais ir keliose, kitose Afrozijos naujose valstybėse: Pakistane, Tailande, Burmoje, Irake.

Belgijoje liko 4,400 parodos lankytojų

Jie yra antikomunistų pabėgėliai

BRIUSELIS, Belgija. — Flamių kalba išėnas laikraštis "De Nieuwe Gids" rašo, kad Belgijos vyriausybė gavo prašymą iš 4,400 svetimšalių, leisti jiems pasilikti Belgijoje kaip politiniams pabėgėliams.

Pabėgėliai pasinaudojo šių metų pasauline paroda. Jie atvyko daugiausiai ekskursijomis iš Rytų Europos šalių anoj pusėj Geležinės uždangos.

ANTRAS LAISKAS IŠ MALLORKOS

(Tęsinys)

Šiam vaizdui kontrastą sudaro, aukščiausioje vietoje, priešingoje vilų kvartalo priemiestyje stovinti Ispanijos multimilijonieriaus Marko dūdzinė, trijų aukštų vila, su koku 5-6 ha sodu. Vila pastatyta iš lauko didelių akmenų blokų, ispaniškai modernizuoto klasikinio stiliaus, bet neteikia ypatingo skonio. Visas sodas aptvertas tokiu pat akmenu, kaip ir kitos sienos, masyvia tvora. Tačiau tas sodas nepaprastai gražiai ir skoningai tvarkomas. Labai geras ir gražiai išvestas į aukštumą vingių kelias prieina prie vilos kolonadų svarbiausioje įėjimo, pinių miško šlaitais išlygintais horizontalėmis terasomis, į kurias veda stilingi laiptai, pačiose terasose pilna žydinčių gėlių, jų galuose dekoratyvių medžių, oleandų bei mimosų. Rečiau stovi pinių išskėtusios plačios savo viršūnės. Vartai sodą atidaro į kelių per jį galima praeiti, žinoma, nešiusis į pačią vilą nekviestam! Dienos metu, kaip visur Ispanijoje, jos žali spalvos langinės uždarytos. Vakara, ji būna apšviesta įvairių spalvų elektros lempomis — tada ji dominuoja visame miestelyje, neišskyrus net bažnyčios, kuri stovi kur žemiau jos!

Kelonė į grotas — cuevas Arta Prisimaudę nelabai švariame ir pusėtina akmenuotame paplūdimyje, prisikepinę pietų saulėje, prisivaikščioję po miestelį ir apylinkes, padarę keletą iškilų toliau į krašto kitas vietas, kurios tačiau nesudaro ypatingesnio charakterio (todėl apie jas nerašysiu), penktosios dienos rytu autobusu išvažiuojame atgal į Palmą. Vieną betgi kelionę į pajūrio grotas (Cuevas Arta) norėčiau priminti.

Į jas vieną kartą per savaitę kelionį biuras ruošia ekskursiją laiveliu, ir vieną kartą — autobusu. Mes gi į tą ekskursiją rengimo dienas nepatekome, nes viena ekskursija jau buvo praėjusi, o kitos diena turėjome išvažiuoti, tokiu būdu mums teko samdyti taksi arba eiti pėsčiomis. Kai taksi kainavo apie 120 pesetų, tai mes nutarėme eiti pėsčiomis.

Rugsėjo mėn. 3 dieną 6 val. rytu išėjome tiesiog pajūriu, kalnuoto ir akmenuoto miško takais, kuriais vaikščioja žmonės bei asilukai su manta. Žiūrint, gražiai matosi kalnas, kurios spalvos langinės uždarytos. Vakara, ji būna apšviesta įvairių spalvų elektros lempomis — tada ji dominuoja visame miestelyje, neišskyrus net bažnyčios, kuri stovi kur žemiau jos!

geras, vingiuojąs slėniais, per fygų, didžiųjų riešutų, jona-duonės medžių sodus. Besiskindami visiškai nunokusias žaliąsias bei mėlynąsias fygas ir jas bevalgydami (migdolai jau buvo nuskindami) apie 8 val. buvome kalną, apaugusį pinių mišku, kuriame buvo grotas. Gražiu serpentinu keliu nusileidę žemyn prie jūros, priėjome aikštę, iš kurios ejo stačiai aukštyne laiptais į grotą. Lipę į viršų laiptais į didelę ir labai netaisyklą kalne tuštumą, kuri atsirado geologinio formavimosi laikotarpyje. Iš ten ejo laiptai bei takai žemyn įvairiausiai išsisklaidę tamsumoje gal iki jūros vandens. Šalia gulėjo karbito lempuotės užsižiebtų vadovams bevedant keliauninkus į grotos gilumą. Neilgai buvę ir išlipę į tą ankštą užkandžiavome, išėjome ir ruošėmės atgal.

Po kiek laiko atvažiuoję dviračiais du ispanai, rodė savo nepasitenkinimą, kad mes nenorime eiti į grotas, atmetėme jų pasiūlymą patarnauti. Užėjimą ir vedžiojimą reikia mokėti pėsčiomis.

Didžiausios salos grotos yra prie Porto Cristo rytinėje salos pusėje, taip pat netoli Palmos (mažesnės). Pasislėję, nusipirkę keletą atvirukų, grįžome atgal. Išėję vėl tuo pat geru turistiniu keliu, per sodus, užkandžiavome figomis (nors žmonės jau vietomis jas skynė) į pintines ir krovė asilukams ant nugaros) išsukome iš jo į šalutinį negrįstą, dulkėtą ir akmenuotą kelią pro ūkininkų skurdžius, iš netasytų lauko akmenų sukratus (tik su moliu skiediniu) namelius.

Pradėjus smarkiau saulei kaitinti (tai buvo apie 10 val. ir virš 30° C karščio), sukeltos praeinančių asilukų ar žmonių dulks ramioje, be vėjelio kaitroje, laikydamosios ore, lipo prie veido prakaito, kurį besišluostant sukelėdavo odos perėjimą ir vėliau niežėjimą. Jausmas visiškai nepageidautinas beikaitinant stipriai saulei ir beriedant prakaitui. Po kokių poros kilometrų kelionės pasukome prie vieno didesnio namelio pailsėti ir pažiūrėti žmonių gyvenimo.

Ūkininko namelis stovėjo beveik viduryje kiemo, aptvorto ir lauko akmenų sukrata tvora. Prie įėjimo į namą stovėjo didelis su labai išsikerojusia viršūne fygų medis. Po juo sėdėjo apyjaunė moteris ir lukšteno migdolus, imdama iš greta stovinčio maišo. Iš jau prasižiojusį viršutinį lukštą, lengvai migdolą pirštais nuimdama mesdavo į pintinę su apatiniu lukštu, — jau tokį, kokis jis eidavo prekybon. Kai pasisveikinome ir atsisdėmė ant greta stovinčios žemos pintinės kėdės, ji pakilus tuoj atnešė iš trobos kiltą kėdutę ir paprašė sėstis. Paėmusi išlukštentą migdolą, ji parodė į akmenų tvorą — sumušti jį su kitu akmeniu ir prašė valgyti daugiau. Nemo-kant kalbos daugiau su ja išsikalbėti neteko. Ji buvo vidutinio amžiaus, stora (kaip geras Suvalkijos šeimininkė), teisingų, klasikinių veido bruožų. Trobeleje — mažų langų langinės buvo uždarytos iš lauko, prie durų iš abiejų pusių pora mažutėlių kambariukų su labai prastais baldais, toliau virtuvė, sandėliukas, o už jų sienos, mažas tvartelis, kuriame stovėjo gana didelė ruda (maždaug poros centnerių) kiaulė. Ir dar greta, — kita patalpa, tuščia, matomai kitiems gyvuliams (karvėms ar ožkoms). Šone medinė paširė — mulai ar asilai. Kiemo kampe į susipynusių kėčių didelį krūmą buvo sulindę apie dešimt juodų kalakutų, apie dvidešimt juodų ir baltų vištų ir apie dešėtas ančių. Jos išlindo, išgirdusios žmonių balsus. Kieme buvo prižiūrta ruda ožka.

Pailsėję pusvalandį išėjome dulkėtą akmenuotą ir vingiuotą keliu, ir apie 12 val. sugrįžome atgal į Cala Ratjadą.

Salos ūkis Prie salos ūkio šakų pirmoje vietoje tenka skirti — turizmo pramonę, vėliau žemės ūkį ir kitokią šalies pramonę. Be baldų pramonės ir mažų imonių, didesnės pramonės čia nėra. Derlingi slėniai, švelnus, šiltas klimatas (žiemos vidurkio temperatūra — 14-15° C, vasaros — 25° C — karščiuose iki 40° C) sudaro labai palankias sąlygas žemės ūkiui vystytis. Derlingi (kai kurių augalų) imama čia keturius kartus per metus. Be javų (kviečių, miežių, avižų, kukurūzų), auginamų daugiausia aukštumose, žemiau derlinguose slėniuose auga apelsinai, citrinos, migdolai, įvairios figos, alyvuogės, jonadūnės, ryžiai, vynuogės, nekalbant jau apie obelis bei kriaušes. Taip pat įvairių rūšių daržovės — švelniausieji bastūčiai, įvairiausi ankštiniai ir baigiant ištaisais laukais melonų bei arbuzų, kurie čia ypatingai mėgstami voliotis ir kaitintis saulėje — jie čia labai sultingi ir skanūs.

Iš gyvulių čia vyrauja juodmargės karvės, arkliai, mulai, asilai ir ožkos. Be rudųjų kiaulių, kurios dominuoja Ispanijos kraštą, čia daug matyti baltų, geresnės veislės; iš paukščių — kalakutai, vištos, antys — laukuose fazanų ir kitoki laukiniai paukščiai.

(Bus daugiau)

Reikalinga pridėti

Naujienose tilpo Reporterio aprašymas apie S. L. A. 6to Apskrities ir Aukšinio Seimo komisijos įvykusį susirinkimą lapkričio 8 d. vakare, Lietuvių Auditorijoje. Reporteris labai vykusiai ir išsamiai aprašė šį šaunų susirinkimą.

Čia svarbias kalbas pasakė Dr. P. Grigaitis, Profesorius Biržiška, S. L. A. Pildomosios tarybos narės p. E. Mikuziūtė ir p. Nora Gugienė, K. Katkevičienė, p. Bružas, p. Vailkevičius, K. Mačiukas ir 16 Vasario gimnazijai aukų rinkėjas, kurio pavardės nežinau.

Reikia pasidžiaugti energingais, dabartiniais ateiviais (D. P.), kurie savo kalbose jautriai ir prielankiai atsinešė į S. L. A. ir įvertina senųjų lietuvių sukurta veiklą ir jų organizacijas. Tai geri gana ryškiai jie pabrėžė daugumos savo bendrų — duplekų nesidomėjimą taip svarbiomis senųjų lietuvių sukurtais organizacijomis, kaip S. L. A. ir kitomis.

Šioje šaunioje vakarienėje, kur buvo gausu visokių valgių ir gerimų, dalyvių buvo gal apie 30 ar daugiau.

Visi buvo patenkinti. Pirminkavo Dr. A. Montvidas. Aukų 16 Vasario gimnazijai surinko netoli \$60 ir apskritis aukavo \$25.

Tai taip buvo užbaigtas S.L.A. Ausinio seimo darbas.

K. Čepukas

SUSIRINKIMU IR PAREIGIMU PRANEŠIMAI

—Žemaičių Kultūros klubas laikys mėnesinį susirinkimą trečiadienį, lapkr. (Nov.) 19 d., 1953, Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St., Chicago, 7-30 val. vak. Nariai prašomi dalyvauti. —Nellie Wilcox, rašt.

—Humboldt Park Lietuvių klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkr. 19 d., 3600 W. North Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Po susirinkimo bus alučio. —Nut. rašt. J. R.

—Lietuvių Namų Savininkų Pagrinimo Politikos klubas Cicerio kviečia savo narius ir neres į priekšmetinį susirinkimą, kuris įvyks penktadienio vakarą, gruodžio 12 d. Liet. Liuzybės svet., 14th St. ir 49th Ct., Cicero. Šiame susirinkime bus renkama valdyba 1953 metams ir po susirinkimo valdės.

Chicagoje steigama Montessori draugija

Amerikos Lietuvių Montessori Draugijos steigiamasis susirinkimas įvyks š. m. lapkričio mėn. 21 d. 7-30 val. vakare Jaunimo Centre, 5600 S. Claremont ave.

Šitokia draugija sėkmingai veikė nepriklausomoje Lietuvoje nuo 1935 metų, o po pirmojo bolševikmečio jos veikimas, kaip ir kitų kultūrinių organizacijų, buvo sustabdytas.

Susirūpinimas panašios draugijos steigimu išėjo kilo dėl to, kad priaugančios kartos auklėjimo uždaviniai, ypač priešmokyklinio amžiaus, yra čia visiškai apleisti. Nei senoji ateivija, nei naujoji tremtinių bendruomenė šitos didelės spragos iki šiol nėra bandžiusios pašalinti.

Dabar steigiamosios draugijos tikslas čia Amerikoje bus rūpintis priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymu, steigiant jiems ne vien globos, bet ir auklėjimo židinių, kurie turės trejųpą uždavinį:

1) padėti patiems vaikams prasmingai išgyventi priešmokyklinį laikotarpį ir tinkamai pasiruošti tolesniems moksliniams uždaviniams;

2) pagelbėti tėvams jų vaikų auklėjimo rūpesčiuose;

3) tautinių vaikų auklėjimo stipriai paremti lietuviybės išlikimo reikalą užsienyje.

“Kareivis saugo ir gina valstybės sienas, bet vaikas išlaiko tėvų kalbą ir tautos papročius”, sakė Montessori, su sąlyga, jeigu reikiamu laiku ir tinkamu būdu su juo buvo pasielgiama.

Besidomintieji šiomis problemomis kviečiami į šį susirinkimą atsilankyti.

Laikinasis Komitetas

KAZIMIERAS MURALES
gyv. 937 W. 33rd Place

Mirė 1958 m. lapkričio 17 d., 2 val. rytu, sulaukęs 43 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

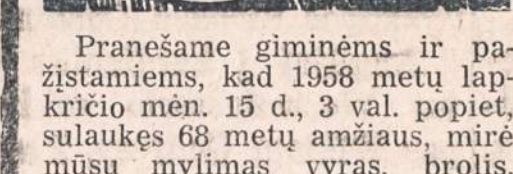
Amerikoj išgyveno 42 metus. Paliko nuliūdę 4 brolius: Anthony, Paul ir jo žmona Berna, Bruno ir jo žmona Joseph, pusbroliu Benjamin Tucker, pusseserė Elizabeth Smiras, pusbroliu Joseph Tucker ir John Tucker, Edward Bruvil; pusseserė Stella Lease, pusbroliu George Petrakis ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pasarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lituania Ave.

Ketvirtadienį, lapkričio 20 d., 8-30 valandą rytu bus lydimas iš koplyčios ir Sv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Svento Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Kazimiero Muralės giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami laiduoti laikuose ir suteikti jam pagalbą patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Broliai, Pusbroliai, Pusseserės ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas M. Phillips. Tel.: YArds 7-3401.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad 1958 metų lapkričio mėn. 15 d., 3 val. popiet, sulaukęs 68 metų amžiaus, mirė mūsų mylimas vyras, brolis, dėdė ir pusbrolis

KAZIMIERAS GRINIUS
gyveno 728 Belvidere St., Waukegan, Ill.

Gimė Lietuvoje, šiauliu apsuptyje kaimo. Amerikoje išgyveno 47 metus.

Pasilikto dideliame nuliūdime žmona Ona, pagal tėvus Gauranskaitė, augintinės: Mrs. Frances Worack, anūkas Fredrikas su žmona Georgia ir dukra Lorrie; Mrs. Alice Crouthers su šeima ir Mrs. Anna Collins su šeima; brolis Gasparas ir pusbrolis Juozas. Lietuvoje liko brolis Augustinas ir sesuo Paulina Staskienė su šeimomis ir daug giminių bei pažįstamų Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklaušė Laisvės Mylėtojų Dr. Jai, SLA 162 kuopai, Moose ir Masonų Draugijoms.

Kūnas bus pasarvotas Marsh Funeral Home kopl., Washington Street, Waukegan, Ill.

Laidotuvės įvyks lapkričio 19 d., 1 val. popiet. Iš Marsh Funeral Home į North Shore Garden of Memories.

Nuosirdžiai kviečiame visus giminės ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę lieka: Žmona, Augintinės, Anūkai, Proanūkai, Broliai, Pusbroliai ir kiti Giminės.

Gėlės Mylintiems, Vestuvoms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.

URBA Gėlininkas

4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

Telegrama Visas Pasaulio Dalia

LOVEIKIS

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvoms, Banketams ir Pagrabams.

3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandose Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELININKAS

GELĖS VISOMS PROGOMS

2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Gaminame skanūs lietuviškus pietus ir užkandžius laidotuvėms, vardinėms, sukačioms ir kitoms progoms priėmimams kaimais.

ERDVI PATALPA.

SOPHIE SKREBIS

8258 So. Kean Ave. TErminai 9-9575

JOIN SKYWATCH

CALL CIVIL DEFENSE

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽNOMAS VIETA

REpubl: 7-6606 REpubl: 7-6601

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausio ir Didžiausio Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

★

4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAFayette 3-0440

Mūsų radio programos sekmadieniais 9:15 rytu iš WOPA, 1490 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6812 So. Western Avenue
Telef.: GReenville 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

Koplyčios visose miesto dalyse.

NARIAI

Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YAras 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIUNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1133-1139

ALFRED VANCE

1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWnhall 3-9687

JAU IŠEJO NAUJOS DAINOS

4 plokštelės (Albumas) ALGIRODO BRAZIO, mūsų žymiausio visų mylimo pasaulinio dainininko:

Kur banguoja Nemunėlis ir Kur bakažė samanota.
Ave Maria (Schubert) ir Šventas naktis.
Arija iš operos "Gražina" ir Suviltas.
Ilgės (Kačėnauko) ir Patekė, aušrinė.

Kaina už visas 8 dainas (ALBUMAS) \$7.00.
Nauji lietuviški rekordai kitų žymių artistų
Po \$1.50 vienas:

Ar jus žinot, merguzėlės, Suktinis ir Ar aš ne vyšnelė
Lietuvos Radio ir Vilniaus Universiteto chorai.
Voveraičių šokis. Kaimo polka ir Subatėlė
Svedo ansamblis, Skudučiai ir birbynės.
Saltiesius ir Ar aš ne vyšnelė Vilniaus Universiteto choras
Zaliojoj lankelėj. Solo, Lietuvininkas ir Pas motinėle. Solo Tamulevičiūtė
Jonkėlis ir Polka Svedo ansamblis
Saulėlė raudona ir Per laukelį, ir Nudavė močiutė. Lietuvis Phil. choras
Pasipūtkė ir Kubilas Svedo ansamblis
Lino žiedas, Svedo ans. ir Daina apie sesytę Solo, Saulėvičiūtė
Klumpakojis ir Malūnėlis Svedo ansamblis
Jonelio polka ir Dariau lyseles Solo ir orkestras
Aš išdavinavau visas dainėles ir Kur tas šaltinėlis Solo, Siparis
Tikiai Nemunėlis teka ir Visur tyla Solo, J. Babravičius
Zvaigždėlės ir Temsta dienele Duetas, Motekaitienė ir Kalvaitytė
Kur bėga Šešupė ir Draugai į kovą Choras
Laimutė polka ir Palvis Solo, su skudučių orkestru
Linkma giesmė ir Tyliaja naktį Solo, Motekaitienė
Sveikas Jėzus ir Gul šiandiena Solo, Motekaitienė
Kam Seri žirgelį ir Kai aš turėjau Duetas, Vanagaitis ir Olsauskas
Tu, Lietuva ir Druelis Pupu Dėdė ir Dėdienė
Naslaikė kapas ir Griovėsių geleitė Pupu Dėdė ir Dėdienė
Malda ir Skubink prie kryžiaus Solo, Jakubauskaitė-Jackevičienė
Alutis ir Sauksmas Budriūno Vyru Kwartetas
Tėvynei ir Subatos vakarėlį Budriūno Vyru Kwartetas
Vėžė mane iš namų ir Klumpės Budriūno Vyru Kwartetas
I kovą. Gyvenimo aidą ir O, dalele Budriūno Vyru Kwartetas
Valsas ir Žvakė ir plastakė Budriūno Vyru Kwartetas
12 colių lėto grojimo rekordas, kuriame įgrota 16 naujausių lietuviškų dainų ir šokių tik \$4.95.

Rekordus tuoj pristatysime paštu į visus kraštus ir miestus. Amerikoje pašto ir supakavimo išlaidoms siųskite ekstra \$1.50, Kanadon \$2.50. Į kitas pasaulio šalis daugiau. Siųsdami rekordų užsakymą, siųskite kartu ir Money Order, nes COD rekordų nesūsiame.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI

Nauji dideli trokštai - Naujausi kraustymo traukiniai

Ilgi metų patirtimas - Pigūs ir saugingi patarnavimai

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WILbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriuose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.

4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAFayette 3-1093

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
TOWnhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2028

IŠ WINNIPEGO PADANGĖS

LINKSMI DALYKAI DEDASI MANITOBOS SOSTINĖJE

Kaip aldermonas Harvey komunistų susirinkime pasakė lenkų valstybės nepriklausomybei skirtą prakalbą

Winnipeg miesto aldermonas J. Gurzon Harvey aną sekmadienį, lapkričio 9 dieną, sąžiningai atliko savo pilietinę pareigą — drąsiais žingsniais palipo į sceną, atsisuko prieš publiką, linkterėjo, šypsterėjo, kranksterėjo, išlenkė krūtinę ir trumpoje, bet aiškioje prakalboje pailkėjo Lenkijai atgauti visišką nepriklausomybę nuo komunistų bolševikų sovietų Rusijos, ir belinkėdamas pasijuto bekalbės ne tame susirinkime!

Vis tas Juba kaltas

Jis turėjo kalbėti Winnipeg lenkų suruoštame Lenkijos nepriklausomybės minėjimo mieste Auditorijoje. To vietoje jis pakalbėjo Winnipeg komunistų Playhouse suruoštame Rusijos bolševikinės revoliucijos suka-

tuviniame minėjime... Ar dėlto, kad patekęs į raudonųjų mitingą, ar dėlto, kad pasveikinęs lenkų prispaudėjus, ar kad jo kalba buvo sutikta su pašaipa, aldermonas, paraudęs nemažiau kaip komunistas, bet dvasia nepalūžęs, skubiai apleidė komunistų draugiją ir nuskubėjęs pas lenkus pakartojo tuos pačius žodžius antrą kartą.

— Pagaliau, visam tas mėras Juba kaltas, aiškinosi aldermonas Harvey vėliau, jau neberaudonuodamas. — Jis paprašė nuvažiuoti pasveikinti Kanados lenkų kongresą, bet nepasakė, kur tas kongresas vyksta! Ir Harvey, instinkto vedamas, nuvažiavo į Playhouse, kur apie 350 Kanados-Sovietų draugiškumo draugystės raudonųjų ir rausvųjų, tikrųjų komunistų ir jų sputnikų, buvo susirinkę pasidžiaugti bolševikų režimo 40 metų sukaustuose Rusijoje.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Paskolos namams pirkti

Nuo 1 metų iki 20 metų, lengvais mėnesiniais apmokėjimais, nuošimtis nuo 4½ iki 6.

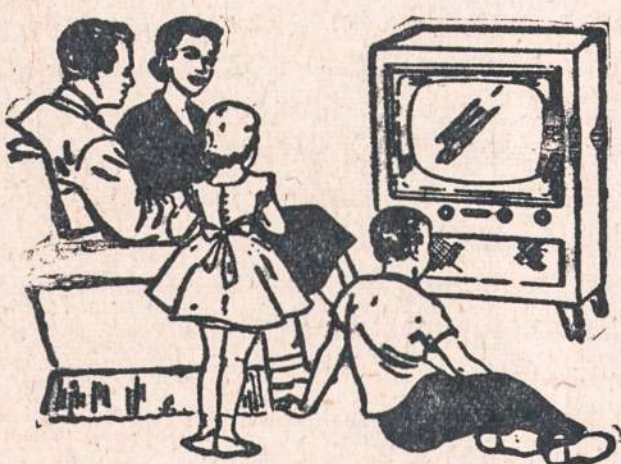
TAUPYTOJAMS MOKAME AUKŠTUS DIVIDENDUS. INDELIAM APDRAUSTI IKI \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N
4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antr., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietu. Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakaro.

Taupykite savo šeimos saugumui

Mūsų apdraustos taupymo sąskaitos sudaro idealias atsargas šeimai aprūpinti. Tų sąskaitų doleris visada vertas šimto centų, jos nesvyruoja, nepažūva, joms negresia pavojus, iš jų gaunamas didesnis už vidutinį pelnas. GALITE čia atidaryti sąskaitą bet kuria Jums tinkama suma.

Indėliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asmeniui.

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Telefonas: HAYmarket 1-2028

Čia kažkas netvarkoje

Išėjus į Playhouse salę aldermonas pastebėjo publikos kažkokį keistą sumišimą. Mėras Juba dar niekuomet nebuvo siuntęs savo atstovo komunistų susirinkimo sveikinti. (Gal nauji laikai, gal mėras Juba komunistams meilę pradeda rodyti, o gal ir Kanada politiką keičia? Kai kurie banded net apsidžiaugti neprapyto svečio pasirodymu, ir paprašė už garbės stalo. O, ne, aldermonas nori pasilikti, ten, kur yra, su žmonėmis, su lenkų kilmės kanadiečiais, salėje, "right there!") Sėdi aldermonas Harvey, tikrųjų anglų wardo atstovas, salėje su "lenkų kilmės kanadiečiais" ir laukia, kol ateis jo eilė ir jį pakvies pakalbėti.

Laukia ir stebi, kas scenoje dedasi.

Žiūri, prie garbės stalo sėdi komunistas mokyklų trustee Joseph Zeken, ne tik prie stalo sėdi, bet priėjęs prie tribūnos ir kalbą sako. Aldermonui pradėjo aušti, kad čia kažkas netvarkoje! Kitas nustebimas — buvęs komunistas aldermonas Forkin iš kažkur atsiradęs pradeda jį patį kalbinti. Ką Forkinas čia veikia? To negana, prie tribūnos priėjęs pradeda kalbėti Sovietų Rusijos ambasados antrasis sekretorius. Keistas tas antrasis sekretorius — ateiti ir kalbėti antikomunistiniame susirinkime! Keista ir reikšminga! Ir štai kviečia jį patį, aldermoną Harvey.

Užkulisinis kikenimas

Kvapą įtraukęs, kojas tvirtai mindamas aldermonas Harvey palipo į sceną, priejo prie tribūnos ir pradėjo kalbėti apie Len-

kijos nepriklausomybę nuo pavergėjų.

Išsižiojusiems ir pastyrusiomis akimis jį spoksantiems susirinkusiems salėje aldermonas pasakė: "Miesto mėras prisideda prie jūsų karšto troškimo, idant laisvės liepsna degtų jūsų širdyse ir kad jūsų maldos dėl jūsų tėvynės ateities būtų išskausytos"...

Scenoje prasidėjo kažkoks judėjimas, vaikščiojimas ir šnibžėjimas. Keli pareigūnai nuo garbės stalo dingo užkulisį ir gana aiškiai girdėjosi jų kikenimas, kaip jie juokais netvėrė.

Tebekalbėdamas ald. Harvey pradėjo jausti, kad čia kažkoks nesusipratimas. Ak tas Juba! Kodėl jis aiškiau nepasakė, kam kalbėti ir kur kalbėti!

Baigus, kažkas dėl mandagumo keliais delnais paplojo. Iš scenos kažkas padėjo jo "už padarytą pranešimą" ir mitingas nuėjo savo keliu jau be aldermono.

Kai kitą dieną teberaustanti aldermoną pradėjo reporteriai kamantinėti, jį užstojo komunistas mokyklų trustee Zeken, sakydamas: "Niekio čia nepaprasto. Kuomet aldermonas turi pasakyti kalbą, jis turi ją pasakyti, taip sakant nusilengvinti, ir nieko čia tokio"...

K. Beniušis

Los Angeles, Calif.

"Red Carpet" Gasparui Veličkai...

Šiomis dienomis iš Omahos grįžusį režisierių Gasparą Veličką, privatus pobūdžio pietuose, pasveikino dr. V. Kudirkos gimimo šimtmečiui minėti kometo pirmininkas K. Liaudanskas (jis yra ir Lietuvos Bendruomenės Los Angeles apylinkės pirmininkas) ir to komiteto nariai: Marija Aftukienė, Juozas Andrius ir Danguolė Pulkauninkaitė. Vaisių metu su G. Velička buvo aptarta veikala "Vincas Kudirka" pastatymo sąlygos Los Angeles lietuviškoje scenoje. Susitarta — imtis darbo galimai greitesniu laiku. Manoma, kad "Vincas Kudirka" čia scenoje galės pasirodyti, maždaug, apie vasario mėn. 1959 metais.

G. Velička tokiu jo sutikimu — esąs buvęs labai patenkintas ir noringas imtis darbo.

Ar reikia namų?

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės valdyba praėjusį šeštadienį savo posėdyje, be kita ko, nutarė artimiausiu laiku šaukti lietuvių visuomenės susirinkimą tikslu išsiaiškinti lietuvių visuomenės namų Los Angeles mieste įsigijimo reikala. Savo laiku šis reikalas buvo iškeltas bendruomenės susirinkime ir rado labai gyvą pritarimą, bet konkrečiai to klausimo spręsti nebuvo imtasi.

Apylinkės valdybą šiuo metu sudaro: pirm. K. Liaudanskas, vicepirm. I. Medziukas, sekret. J. Kojelis, Kultūros Fondo atstovas J. Mitkus, išdin. P. Litvinas, narys švietimo reikalams O. Razutienė ir kartotekos vedėjas dr. J. Varnas.

Mirė S. Jocius

Šiomis dienomis Los Angeles Kalvarijos kapuose palaidotas Stasys Jocius, išgyvenęs 82 m. Vėlonis buvo susipratęs lietuvis, ilgametis "Naujienu" skaitytojas, SLA 75 kuopos, Amerikos Lietuvių Piliečių klubo ir kitų draugijų narys. Jo sode neretai yra buvę lietuviškų draugijų piknikai arba ir kitoki sėsnųjų lietuviškų draugijų parengimai.

Neseniai S. Jociui ligoninėje buvo amputuota viena koja, po ko susidariusi komplikacija vėlionį ir paguldė į kapus.

390,000 žydų

Los Angeles žydų Bendruomenės vadovybė neseniai pasiskelbė, kad Los Angeles mieste gyvena 390,000 žydų. Nuo 1951 metų iš kitų Amerikos miestų ir kitų kraštų į Los Angeles at-

ATVIRAS LAIŠKAS

Didžiai gerb. redakcija.

Naujienu Nr. 253 talpintas straipsnis: "Paminėjo" Vincą Kudirką, brutaliai užgauna mane ir kitus, to minėjimo rengėjus, taipgi programos dalyvius. Jei leista anam, slapivarde pasislėpusiam kiškiui pasireikšti, būkite malonūs duoti vietos ir šiam mano trumpam atsakymui.

Perskaitęs Naujienu Nr. 253 straipsnį "Paminėjo" Vincą Kudirką, gavosi įspūdis, kad gerbiamas p. "Buves" D-ro V. Kudirkos minėjimo metu, ir apie tai rašydamas straipsnį, yra buvęs "drignių apsiėdęs" (kaip sako lietuvių patarlė), arba — tų ydų turįs iš prigimties. Jau patsai jo straipsnio užvartydas: — "Paminėjo" Vincą Kudirką, rodo p. "Buvusio" arogantiškai paniekinantį išsireikškimą. Tikrumoje Los Angelečių D-ras V. Kudirka buvo ne ironijos persisunkusiais "paminėtas", bet tyra širdimi, su pagarba paminėtas.

Tiesa, kad visą vaizdą tinkamai sugrupavus, scenoje nebuvo ganėtinai vietos. Todėl "kelkite" buvo užrašyta du syk. Bet užrašo juostos pradžioje buvo nupieštas varpas. Iš po jo išėjo užrašas: "kelkite, kelkite". Šios juostos pabaiga buvo pridengta D-ro V. Kudirkos paveikslu. Nejaugi p. "Buvusiam" tos simbolikos dar neužteko?

Savo paskaitą pažodžiui šiaip pradėjau: "Jei žiūrėti į D-rą V. Kudirką pasaulinio masto akimis, jis iš muzikos (sakydamas specialiai pabrėžiau) srities pasauliui nieko nedavė. Vienok, jei arčiau įžvelgsime į esmę, kas pasaulį daugiausiai įdomauja, pamatysime, jog jam nerūpi kokiuo būdu gyvenimo apytostų išdraskytas, ligotas, nualintas bičių spiečius pas save tvarkosi. Pasauliui vien terūpi to spiečiaus medus... Užtat jis (V. K.) davė mums, mūsų tautai"... ir t. t. Mano paskaitos tolimesnė eiga buvo vien apie D-rą V. Kudirkos muziką, besivystant aplinkos įtakoje.

Jei p. "Buves" nesuptyks, kad palytėsiu jo diktatūriniai autoritetinę, neliečiamą ambiciją, prašau nedagirstas mano paskaitos mintis pasitikrinti prof. J. Zilevičiaus vedamame Muzikologijos Archyve (Ten pasiūčiau paskaitos originalą).

Be reikalo p. "B." man prikiša D-ro V. K-kos literatūrinius nuopelnus. Man tas buvo žinoma dar vaiku būnant. Be to, p. Fel. Kudirka (programos I-jė dalyje) savo paskaitoje apie tai plačiai ir vaizdžiai nušvietė. Kaip minėjau, mano užduotis buvo vien apibūdinti Dr. V. K. muzikinį gyvenimą.

P. "Buves" apsilenkė su tiesa, sakydamas, jog paskaitoje Tautos Himnas buvo niekinamas. Buvo ne niekinamas, bet — parodyta į kurias dainas yra mūsų himno melodijos panašios. Juk tam ir yra muzikos paskaita. Be to, manau, p. "B." turėjo taipgi išgirsti, kad aš D-rą V. Kudirką ir tame pateisinau.

Nenoriu visos paskaitos mintis cituoti, nes užimtų per daug vietos. O kas svarbiausia, matyti, p. "Buves" panoro "garbingai" suvesti asmenišką sąskaitą, todėl ir surado gerą progą apipilti "pūdymu viedrinėliu" (anot L. Vaičiūnienės). Jis ironiškai šaipėsi, kai kiti tą minėjimą suruošė, o patsai nerado garbės prie to prisidėti. Ar tai yra garbingas žestas?

Iš viso matyti, kad p. "B." tuo metu buvo atvykęs ne pagerbti, realiai, nuosirdžiai pagerbti to mūsų tauraus didvyrio sukaktį.

vyko ir čia apsigyveno 70,000 žydų. Tomis pačiomis žiniomis — Los Angeles yra antras miestas Amerikoje žydų skaitlingumu. Pirmoji vieta atitenka New Yorkui. Los Angeles miesto srityje (Beverly-Fairfax), gyvenamoje filmų žvaigždžių ir didikų, žydų priskaitoma 18,000.

—VS.

bet vien tik — "paminėti". O su mikroskopu ieškojo blogio ten, kur jis tebuvo įterptas vien tam, kad papildžius mintis (tarsi velnias maldoje).

Tamstai reiškiu pagarbos žodį

Juozas Bertulis

Los Angeles,
1958 m. lapkr. 9 d.

Kam naciai atėmė turta?

Guodžio 31 d. baigiasi terminas reikalavimams įteikti

Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke primena, kad ateinančio guodžio 31 dieną baigiasi laikas pateikti Vokietijos įstaigoms reikalavimus pasiremiant Vokietijos atsilyginimo įstatymu.

Tas įstatymas numato piniginių atlyginimų už kilnojamąjį turta, kuris nacių buvo neteisėtai konfiskuotas srityse, esančios už dabartinės Vakarų Vokietijos ribų ir vėliau nugabentas į Vakarų Vokietiją arba Berlyno miestą.

Asmenys, kurie gyvena ne Vokietijoje, smulkesnių žinių ir pareikškimams formų kreipiasi į artimiausią Vokietijos konsulatą. Jungtinėse Amerikos Valstybėse Vokietijos konsulatai veikia šiuose miestuose: New York, N. Y., Chicago, Ill., Boston, Mass., Detroit, Mich., Philadelphia, Pa., Cleveland, Ohio, Los Angeles, Cal., San Francisco, Calif., New Orleans, La., Atlanta, Ga., Dallas, Tex., Houston, Texas, Kansas City, Mo., Minneapolis, Minn., Norfolk, Va., Seattle, Wash.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

A SUPERIOR PERFORMER!

"The Sanford"

ADVANCED
COLOR TV
by
RCA VICTOR

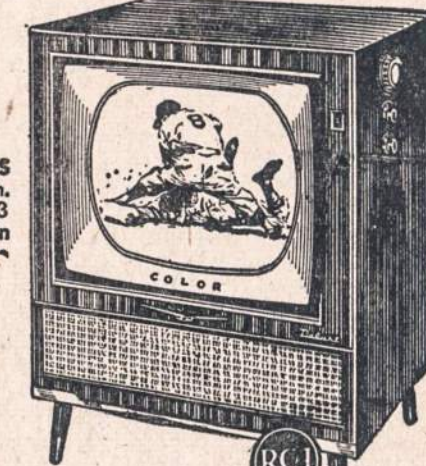
- ★ Performance-Proved Dependability
- ★ More Color Shows Than Ever
- ★ Natural "Living Color" Picture
- ★ Simplified Tuning

TENS OF THOUSANDS of happy owners are thrilling to Color TV every night. See TV as it's meant to be seen.

SEE all the wonderful new Color TV models today. Arrange for a demonstration—either in the store or in your home.

THE MARK SERIES TOWNSEND. 260 sq. in. viewable area. 3 speakers. Available in 3 finishes. 21CD860.

THE MARK SERIES ANDERSON. 260 sq. in. viewable area. 3 speakers. Available in 3 finishes. 21CD860.

Ask about the RCA Factory Service, available to RCA Victor set owners exclusively.

For UHF—UHF/VHF tuner optional, extra.

Insist on RCA Victor—The Best Known, Best Liked, Best Selling TV in America

See it today!

COME IN TODAY

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street

Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.,
1729 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:

In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.

7 cents per copy, 10c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje metams \$13.00
pusi metų 7.00
tris mėnesiams 4.00
vienam mėnesiui 1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoj metams \$11.00
pusi metų 6.00
tris mėnesiams 3.50
vienam mėnesiui 1.25

Užsienioose metams \$14.00
pusi metų 7.00
vienam mėn. 1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.

Pilnais reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekundiniai — iki 12-tos.

Užsienių pašalpai \$4.6 bilijonai

Per praėjusius išdo metus Jungtinės Valstybės davė ir paskolino svetimoms šalims \$4,661,000,000. Išdo metai (fiscal year) Washington prasideda liepos 1 d. ir baigiasi birželio 30 d.

Bendrai, pereitais metais užsienių pagalbai išleista \$830,000,000 daugiau, negu užpernai. Dalis tos pagalbos susideda iš karinių pabūklų, pristatytų svetimoms šalims.

Nekarinės pagalbos išlaidos pernai sumažėjo \$185,000,000, bet svetimų šalių apginklavimas kainavo žymiai daugiau.

Užsienių pagalbos našta nebus lengvesnė ir šiemet. Dabar yra kreipiamas ypatingas dėmesys į atsilikusių šalių ekonominį stiprinimą Azijoje, Afrikoje ir Pietų Amerikoje.

Šita kryptim JAV galėtų padaryti kur kas daugiau, jei apskotų pašalpas bei paskolas komunistinei Jugoslavijai ir gomulkeinei Lenkijai. Kam jas šelpti, kai jos ne tik nerodo dėkingumo Amerikai, bet dar ją puola? Vladislavas Gomulka, nuvažinęs į Maskvą, pasirašė po Chruščiovo pareiškimu, šmeižiančiu Ameriką, — tuo tarpu kai jo įgaliojimai Washington maldauja Amerikos pagalbos!

Rinkimų komedijos

Sekmadienį Vengrijoje ir Rytų Vokietijoje buvo „renkami“ atstovai į tų šalių „liaudies seimus“. Tai buvo ne rinkimai, o pasityčiojimas iš žmonių.

Kandidatų sąrašuose buvo tik komunistų partijos nariai arba ištikimi jai asmenys. Balsuotojai negalėjo tų sąrašų keisti ir turėjo tikrai balsuoti už arba prieš. Panašią „rinkimų“ sistemą praktikavo Hitleris.

Skaičiuojant balsus, joks pašalinis asmuo nebuvo įleistas į kambarį, kuriame tas skaiciavimas ėjo. Budapesto radijas paskelbė, kad balsavo „98 nuošimčiai“, bet tai greičiausia melas, nes užsienių korespondentai sako, kad žmonės visai nesinteresavo rinkimais.

Tas pat buvo, tur būt, ir rytinėje Vokietijoje. Šio sotelito gyventojai turėjo būt labai pasipiktinę, kad Grotewohlo-Ulbrichto klika šitaip išniekina rinkimus. Senesnioji jų karta žino, kad Vokietijos darbininkai per dešimtmečius kovojo už savo reikalus, panaudodami balsavimo teisę, kurią jie buvo įgiję jau Bismarko laikais. O šiandien jiems, lyg mažiems vaikams, duoda kortelę su valdžios parinktais kandidatais ir liepia, ją sulenkus, dėti į dėžę — ir sako, kad tai „rinkimai“!

Klaidingai balsavo

Lapkričio 4 d. rinkimuose Illinois piliečiams buvo pateiktas steito konstitucijos pataisos sumanymas, kuriuo būtų pakeista teismų sistema Cook apskrityje. Sumanymas gavo daugumą balsų, bet negavo dviejų trečdalių, kaip kad reikia norint pakeisti konstituciją. Todėl teisimų reforma yra atmesta.

Beje, šia proga galima pastebėti, jog federalinei JAV konstitucijai pakeisti, reikia, kad abiejų kongreso rūmų priimtą pakeitimą ratifikuotų (patvirtintų) bent ¾ steitų.

Aukščiau paminėta Cook (Chicago ir apylinkės) teisimų reforma nesurinko reikiamos balsų daugumos, kaip dabar aiškina kai kurie komentatoriai, dėl klaidingo daugelio piliečių balsavimo.

„Mėlyname balote“, kuriame buvo išspausdintas tos konstitucinės pataisos pasiūlymas, buvo pridėtas paaiškinimas, kad pritariantieji pasiūlymui privalą balsuoti „Yes“, o nepritariantieji — „No“; ties žodžiais „Yes“ ir „No“ buvo atmušti keturkampiai langeliai, kurių viename arba antrame balsuotojas turėjo parašyti kryžiuoką.

Tačiau nemažas skaičius balsuotojų rašė žodį „Yes“, o ne kryžiuką. Jie manė, jei balsuoja „Yes“, tai reikia taip ir rašyti! Jų balsus Rinkimų Komisija išmetė.

Apžvalga

APIE V. KAPSUKĄ

Vilnių leidžiamas rusų kalba Lietuvos komunistų partijos centro komiteto organas „Sovietskaja Litva“ idėjo šių metų rugsėjo 13 d. kokio ten P. Štaro straipsnį apie Vincą Mickevičių-Kapsuką. Kaip žinia, bolševikinių okupantų tarnai, kurie šiandien valdo Lietuvą, pakėlė Kapsuką į „didvyrius“: jo vartotu pseudonimu pavadino Marijampolės miestą, Mickevičiaus gimimo vietos apygardą, Vilniaus universitetą ir kai kurių miestų gatves.

P. Štaro arašo Mickevičiaus-Kapsuko gyvenimą ir atliktus „herojiškus“ darbus Lietuvos darbininkų labai bei Sovietų Rusijos garbei.

Mes tik iš spaudos pranešimų žinome šį tą apie Kapsuką veiklą po to, kai jisai 1917 m. apleido Ameriką ir iškeiliavo į Rusiją dirbti su „draugu Leninu“.

Bolševikams pagrobęs valdžią Rusijoje, jisai buvo atėjęs į Vilnių ir bandė subolševikinti visą Lietuvą, bet kai lenkai sumušė Raudonąją sovietų armiją, tai Kapsukas drauge su Z. Aleksa-Angariečiu ir kitais bolševizmo šalininkais išdūmė atgal į Rusiją. Nesulaukęs, iki Sovietų Rusiją pagrobė Lietuvą, Kapsukas mirė Rusijoje 1935 m., baigdamas 55 savo gyvenimo metus.

Daug geriau mums yra žinoma ankstybesnioji jo gyvenimo dalis, ypač tarplankis nuo 1899 iki 1905 metų. Skaitydami P. Štaro rašinį matome, kad jisai pripasakojo daug nebūtų dalykų apie Kapsuką.

Mokslų metai

„Socialistiškoska Litva“ bendradarbis rašo:

„... Dar mokykloje V. Kapsukas godžiai skaitydavo nelegalios revoliucinės literatūros kūrinius. Apie jo revoliucines nuotaikas patyrė vyresnybė ir V. Kapsuką išvarė iš Mintaujos gimnazijos.

„Rudenį 1901 m. V. Kapsukas važiuoja į Šveicariją ir įstoja į Berno universitetą ir tenai studijuoja filosofiją“.

Beveik visa, kas čia pasakyta, — netiesa.

Mickevičius niekad nesimokė Mintaujos (Jelgavos) gimnazijoje. Jisai lankė gimnaziją tik Marijampolėje ir, su keturių klasių baigimo paliudymu nuvažiavo į dvasinę seminariją Seinuose.

Seminarijoje, antrus metus ten besimokydamas, jisai susipažino su kai kuriais lietuvių klierikais, apsiėmusiais „lietuviystės“ dvasia. Seminarijos regentas (vyksupo tada Seinuose nebuvo) Giedraitis buvo labai griežtas „litvomanų“ priešas ir drausdavo klierikus net tarpusavyje kalbėti lietuviškai.

Mickevičiaus draugai norėjo skaityti S. Daukanto „Lietuvos Istoriją“, bet nežinojo, kur ją gauti. Mickevičius atsiminė, kad Marijampolėje lietuvis graikų kalbos mokytojas Vincas Staniškis dėsto ir lietuvių kalbą norintiems jos mokytis gimnazistams. Jisai parašė laišką savo pažstamam gimnazistui Jokubaitiui (aštuntos klasės mokiniui), prašydamas jį pasiteirauti apie tą knygą pas mokytoją Staniškį.

Kadangi Jokubaitis gyveno valdiniame internate (bendrabutyje), tai jo laišką atidavė bendrabučio užveidui — kaip kad buvo daroma su visų internate gyvenančių mokinių laiškais, — ir perdavė jį gimnazijos inspektorui.

Gimnazijos vyresnybė padarė kvotimą, ieškodama „kramolos“ (maišiško sąjūdžio) tarp mokinių ir mokytojų. Nors Mickevičiaus laiške suminėtieji asmenys nebuvo nieko dėmėti, bet abudu buvo nubauti: Jokubaitis, geriausias klasės mokinsys, turėjęs baigt gimnaziją su aukso medaliu, buvo paliktas antriems metams („už blogą elgesį“!), o mokytojas V. Staniškis buvo išskeltas į Lomžą (kur jisai, beje, visiškai sulenkėjo).

Marijampolės gimnazijos vyresnybė pasakė apie Mickevičiaus laišką žandarų viršininkui, kuris užklupo barti Seinų seminarijos regentą, Kun. Giedraitis apsiėmė pats „sutvarkyti litvomanus“ ir padarė kratą klieriko Mickevičiaus kambarėlyje; kad ir nieko pas jį neradė, pasiūkė jį į savo kabinetą ir pasakė jam: „Važiuk geriau namo, nes neturi pašaukimo į kunigus (niemas powołania)“.

Regentas Giedraitis jau seniai turėjo negerą akį ant Mickevičiaus, ir tai ne tiek dėl „lietuviystės“, kiek dėl kitų jo palinkimų, apie kuriuos spaudoje netikėtų rašyti (jisai pats tuo gyvėsi šių eilučių autoriui). Sučiuptas Mickevičiaus laiškas buvo tik priekaba jį išmesti iš seminarijos.

Vincas išvažiavo į savo tėviškę Būdvičių kaime, Pajevonio parapijoje. Tai buvo 1899 m.

Rudenį tais pačiais metais ex-klierikas nuvažiavo į Mintaują, norėdamas įstoti į gimnaziją, kad paskui galėtų siekti aukštesnio mokslo.

Mintaujoje

Mickevičius tada ėjo 20-us metus, ir todėl, pagal to laiko švietimo ministerijos įvestą tvarką, jau buvo „per senas“ stoti į 5 klasę. Jisai, rodos, buvo sėdėjęs penktoje klasėje Marijampolės gimnazijoje, bet neišlaikė kvotimų — ir dėlto jisai, ar jo tėvai, nutarė, kad jam bus geriau eiti į kunigus. Jo amžius datos tai patvirtina: į Seinus jisai atvyko, eidamas jau 18-tus metus, o į pirmą klasę gimnaziją priimdavo tuos, kurie būdavo tarp 10 ir 12 metų amžiaus.

Mintaujoje reikėjo pasiruošti įstojamiems kvotimams ir sugaišti bent metus laiko. Mickevičius jau būtų buvęs „per senas“ ir šestajai klasei. Tad jisai nusprendė ruoštis kvotimams iš šešių klasių kurso ir apsigyveno privatiniame p. Didžiulienės bendrabutyje, kuriame tada gyveno keturi Didžiulienės sūnūs ir dvi (ar trys) dukters, gimnazistai K. Jasiukaitis ir Malinauskas, realinės gimnazijos mokinsys Čepinskis (prof. Čepinskio brolė vaikas) ir keli kiti.

Mickevičius „ruošėsi“ ištisus metus, bet nepasiruošė ir, kai atėjo laikas laikyti kvotimus, nebandė nė pradėti. Bet padėtis dabar pasidarė dar keblesnė, nes jo amžius jau buvo per aukštas ir septintajai klasei. Tad rudenį (1900 m.), sugrįžęs po vasaros atostogų į Mintaują, jisai pareiškė nusprendęs ruoštis brandos kvotimams, t. y. iš visų 8 klasių. Tokiems kvotimams laikyti gimnazijoje amžiaus riba nebuvo griežtai nustatyta. Vincas sakė: „Mokysiesiu, nesuklėdamas, kol gerai pasiruošiu“.

Be to, tai buvo tik geri norai be tikslo pasiryžimo. Juo tolyn. Mickevičius vis dažniau kaziu kur dingdavo ir kartais nepasirodėdavo Didžiulienės bute išsomis savaitėmis. Pavasarį 1901 m. jisai visai apleido Mintaują. Brandos kvotimams jisai visai nebandė ruoštis.

Taip pasibaigė Mickevičiaus „mokslas“ Mintaujoje.

Is Mintaujos gimnazijos jisai nebuvo pašalintas, kaip rašo kompartijos laikraštyje P. Štaro; ir negalėjo būt pašalintas, nes jį tą gimnaziją jisai niekad nebuvo priimtas.

Mickevičius buvo pašalintas tik iš Seinų dvasinės seminarijos, bet „Sovietskaja Litva“ bendradarbis šito epizodo visai nemini.

Kapsuko palinkimai

Netiesą Štaro rašo ir apie Mickevičiaus „revoliucines“ nuotaikas, menamai pasireiškusias dar mokykloje.

Kurioje mokykloje galėjo tai pasireikšti?

Is Marijampolės gimnazijos Mickevičius atvyko į Seinus — visai „žalias“, jokios visuomeninės idėjos nepalistas. Dvasinėje seminarijoje jisai pradėjo domėtis „lietuviyste“, bet buvo toks naivus, kad savo neatsargiu laišku įklampino nieku nenusikaltusius asmenis, gimnazistą Jokubaitį ir mokytoją Staniškį!

Nejaugi už tai Marijampolė tapo „pagerbta“ Kapsuko vardu? O gal už tai, kad jisai nepajėgė išsikapanot iš penktosios gimnazijos klasės Marijampolės gimnazijoje?!

Mintaujoje Mickevičius į gimnaziją neįstojo. Mokytis jisai tiesiog negalėjo save prišiversti. Tai nereiškia, kad jisai buvo tinginis arba negabus, bet sisteningai studijuoti jisai neturėjo kantrybės nei gimnazijoje, nei vėliau.

Kaip Štaro rašo, Mickevičius 1901 m. nuykyo į Šveicariją „filosofijos“ studijuoti Berno universitete. Bet į universitetą jisai negalėjo įstoti su keturių klasių baigimo paliudymu; jisai įsirašė tik kaip „laisvas klausytojas“, ir būty turėjęs išlaikyti papildomus kvotimus iš eilės dalykų, dėstomų aukštesnės gimnazijos klasėse, kad galėtų būt įtrauktas į tikrųjų studentų sąrašą. Šitokiu būdu pasidarė Berno universiteto studentais ir paskui universitetą baigė daugelis vaikinių ir merginų, kurie buvo mokęsi tuometinės Rusijos gimnazijose, bet nebuvo išėję 8 klasių (tame skaičiuje pvz. Dr. Jurgis Šaulys, baigęs Palangos progimnaziją paskui įstojęs į dvasinę seminariją Kaune, bet ją metęs).

Tačiau čia atsitiko su Mickevičium panaši istorija, kaip ir Mintaujoje. Pasiruošti reikiamais papildomais kvotimams jisai neįstengė ir po kokio pusmečio ar daugiau, liovėsi lankęs filosofijos skyriuje (fakultete) teikiamas paskaitas. Numojo ranka ir išvažiavo į Tilžę padėti Mortai Žauntyje organizuoti nelegalios lietuvių literatūros siuntimą iš Prūsų į Lietuvą.

Tilžėje Mickevičius sumanė leisti savo laikraštį „Draugą“, skiriamą jaunimui. Mat, pats nesugebėjęs nieko lemti išmokti, jisai pasijuto turįs „pašaukimą“ — švesti jaunimą.

Už tai, kad Mickevičius nesugebėjo pakilti moksle aukščiau 4 klasių gimnazijos, tai Lietuvos okupantų tarnai, jo garbei, pavadino Vilniaus universitetą „Kapsuko Universitetu“!

(Bus daugiau)

Alkanas kompozitorius

Kompozitorius Rossini buvo pakviestas pietų pas turtingą, bet labai šykštą aristokratą. Valgių pasirinkimas buvo menkas ir tų pačių nedaug.

Atsiveikinant šeiminkas užprašo: Tikiuosi, kad maistras mums suteiks malonumą kanda nors vėl su mumis suvalgyti pietus?

Rossini: Su malonumu. Galime tuojau pradėti.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

STASYS JUSKENAS

IR VĖL REPATRIANTAI!

(Atsakymas p. Vyteniui-Aušriui į straipsnį „Repatriantai, jų kilmė ir rūšys“)

Repatriantų klausimu dar Vokietijoje ėjusiuose laikraščiuose ir Amerikos lietuvių spaudoje buvo labai daug rašyta. Vieni prieš repatriantus labai piktai pasisakydavo, kiti santūriau. Š. m. Naujienų 207-214 nr. ir vėl repatriantų klausimu tilpo straipsnis p. Vytenio-Aušrio „Repatriantai, jų kilmė ir jų rūšys“. Iš straipsnio pavadinimo manau, kad kokia nors tuo klausimu studija rašoma. Perskaitęs įsitikinau, kad visas reikalas sukasi apie Balso skirstomas Vokietijoje pasilikusiems lietuviams pašalpas. Nesimu spęsti ar repatriantams tokios pašalpos priklauso, ar ne. Šį reikalą tvarko Balso įgaliojimai Vokietijoje ir, tikiu, jie geriau žino, kam tokios pašalpos reikalingos, o kam ne.

Berods Vokietijoje pasilikę lietuviai, turintieji pajamų, tokių pašalpų negauna. Jeigu koks nors senelis-lė, džiovininkas — ligonis ar daugiausiai šeima gauna kokią nors pašalpę, rodo, nereikėtų tų skirstymų daryti. Pilnai pasitikiu Balfu.

Mane sudomino klausimas, liečias repatriantus, ir p. Vytenio-Aušrio toks tendencingas jų adresu pasisakymas. Ne tik blogą prasmę tendencingas, bet ir samoningas faktų klatojimas.

Dabar pažiūrėkime, ką rašo p. Vytenis-Aušrys ir kaip iš tikrųjų buvo. Jis rašo apie repatriantus 1940 m. Kiek pamenu, 1940 m. gruodžio mėn. atvyko į Lietuvą vokiečių repatriacijos komisija. Pati repatriacija prasidėjo 1941 m. ir baigėsi tų pačių metų kovo mėn. 21 d. Šią dieną iš Kauno išvyko paskutinis transportas repatriantų ir drauge vokiečių repatriacinė komisija. Gal būt, dar susepėjo koks transportas išvykti ir 1940 m. Bendrai kalbama apie repatriantus 1941 m. Pagaliau tas nesvarbu.

Pasai

P. Vytenis Aušrys rašo, kad visi repatriantai gavo pasus ir tuo pačiu įgijo visas pilietines teises. Netiesa. Repatriantai, visi be išimties, atsiradę Vokietijoje repatriacijos keliu, gavo pilną žodžio prasmę ne pasus, bet tik pažymėjimus, kad asmuo atsirado Vokietijoje kaip repatriantas. Vokiškai šis pažymėjimas vadinosi „Umsiedler“. Ausweis (repatrianto pažymėjimas). Repatrianto pažymėjimas neteikė jokių pilietinių teisių. Turis šį pažymėjimą galėjo Vokietijoje gyventi, kaip ir kiti užsieniečiai. Jeigu susidurdavai su reikalu, kuris užsieniečiams svetimšaliams neleidžiamas, tai buvo neleidžiama ir turėjusiam tik šį pažymėjimą. Šis pažymėjimas teikdavo pilietines teises tik tada, jeigu prie jo dar turėjai įpilietinimo dokumentą (Einbürgerung). Tame pažymėjime nebuvo pažymėta nei pilietybė, nei tautybė. Iš šio pažymėjimo net ir gimimo valstybės buvo sunku nustatyti. Pav. išduodami šį pažymėjimą įrašė tokią valstybę, kurioje gimė. Kitaip tariant, įrašė tą valstybę, kuri tuo laiku ją valdė. Jeigu buvai gimęs Kaune prieš 1918 m. vasario 16 d., buvo žymima Russland-Rusija. Tos pačios šeimos vaikas ar žmona, gimusi tame pačiame Kaune, bet jau po 1918 m. vasario 16 d. buvo rašoma Litauen — Lietuva. Vėliau išskirsčius repatriantus Vokietijoje, vietose dėl tautybės susidarydavo painiavų.

Repatrianto pažymėjimas buvo tas pats, kas Amerikoje DP kortelė. Turintieji DP kortelę laikomi legaliai Amerikoje, pagal DP bilių atsiradę. Daugiau nieko. Pav. jei DP kortelę turįs asmuo nori laikyti taverną-alinę, tai jau šios kortelės nebeužtenka, — reikalinga parodyti dar ir įpilietinimo dokumentas.

Nejaugi p. Vytenis-Aušrys neatiskiria paprasto pažymėjimo nuo paso?

Repatriantų grupės (rūšys) ir skaičius

Jis rašo, kad iš Lietuvos repatriavo apie 40,000 žmonių. Jeigu jau imti apskritą skaičių, tai repatriavo 52,000 žmonių. Vadinasi, kažkokiais sumetimais 12,000 „nukniaukė“. Be to, visus repatriantus „įpilietino“ ir suskirstė į dvi grupes. Tinkamas kolonizavimui okupuotuose kraštuose ir nevisai patikimus išskirstymui po visą Vokietiją, vadinamą „Alt-Reich“ — senasis reichas. Matyti, p. Vyteniui-Aušriui visus „įpilietinus“ mažiau bėdų. Atseit, visi jie buvo Vokietijos piliečiai, tai negalima buvo jų į stovyklas priiminti, ir jau baigtas kriukis. Ne, netaip, kaip p. Vytenis-Aušrys rašo, buvo. Buvo štai kaip: visi iš Lietuvos atvykę repatriacijos keliu žmonės buvo suskirstyti ne į dvi, bet į 4 grupes. Šios grupės buvo tokios:

Pirmoji repatriantų grupė

Vadinamoji „Durchschleusung“ — patikrinimo komisija, patikrinusi visus repatriantus (buvo tikrinta: sveikatos stovis, politinė ištikimybė, vokiško „kraujo“ buvimas ir kt.), išdavė dokumentus. Asmenys, kurie jų manymu buvo tinkami kolonizuoti užimtas vokiečių okupuotas sritis, buvo skiriami į pirmąją grupę ir pavadinti „Osten“ — rytai. Šiems asmenims ant repatrianto pažymėjimo nebuvo dedami jokie antspaudai. Be to, jie gavo Vokietijos pilietybės dokumentus (Einbürgerung). Į šią grupę pateko: daugumoje grynų vokiečių šeimos. Labai nedidelis nušimtis mišrių šeimų (lietuvis vedęs vokie-taitę, ar priešingai). Galėjo būti, kad kokia nors šeima galėjo patekti ir lietuvių, bet pastarieji tikrai kuo nors buvo vokiečiams nusipelnę arba bent gerai vokiškai kalbėjo. Šios grupės žmonės naudojosi pilnomis vokiečių piliečių teisėmis. Jų judėjimo laisvė nebuvo varžoma. Jeigu kokie nors suvaržymai jiems buvo taikomi, tai jie negalėjo būti kitokie, kaip ir visiems Vokietijos piliečiams. Dauguma šių repatriantų jau liepos mėn. buvo grąžinti į Lietuvą. Kai kurios šios grupės repatriantų šeimos buvo apgyvendintos vadinamoje „Warthegau“ — Lenkijoje. Šios grupės repatriantai daugumoje ir įkyrėjo lietuviams Lietuvoje. Žinoma, skaudu, kada buvęs ilgus metus Lietuvos valstybės tarnyboje aukštuose posteose žmogus, grįžęs į Lietuvą, pasidaro vokiškesnis už vokiečių ir naciškesnis už nacius. Griebėsi prieš tos tautos žmones ir net prieš buvusius bendradarbius įvairių respresijų bei persekiojimų. Šių žmonių padaryta lietuviams skriauda, bent šios kartos lietuviuose, pasiliks sunkiai išdildomu kartėliu. Bet reikia pripažinti, kad ir šių žmonių tarpe buvo tokių, kurie pasiliko lietuviams ištikimi ir drauge dirbo su lietuviams. Girdėjau vieno asmens, veikusio Lietuvos pogrindyje vokiečių okupacijos laikais, paskaitą. Tarp kitko jis įvykį papasakojo: „Einu Laisvės Alėja. Priešais ateina pilnoje SS karininko uniformoje vyras.

(Bus daugiau)

Dolerio nevertas

Vienas anglų knygų leidėjas susitinka labai susimąsčiusį Bernardą Shaw ir sako: „Duočiau dolerį, mister Shaw, jei sužinotum, apie ką taip giliai susimąstęs?“

Apie ką esu susimąstęs, neverta dolerio, atsakė Shaw. — Taip? Apie ką gi? — Apie tamstą.

Pro Lietuvos tarybinio gyvenimo plyši

Susovietintos Lietuvos gyvenimas kieta ranka minkomas ir iškepamas stora cenzūrine ir biurokratinė pluta, todėl jo minkštumas beveik neištyrimas. Bet kaip kada, nors ir komunistų tramdomoje spaudoje, praspūsta buities tikrieji "burbuliukai". Ir kiekiausia pluta turi savo "akeles".

Štai Lietuvos okupantams leidžiamame dienraštyje "Sovietskaja Litva" Nr. 244 įdėtas kelių pasirašiusių laiškas "Apie mūsų kaimynus". Sakytum feljetonas, o vienok... skaitykime: "1956 m. pavasarį mūsų namo Mildos gat. Nr. 17 apsigyveno šeima — Georgij Charitonovič Charitopulo su žmona Marija Petrovna Borisova ir sūnuus Garik. Kaip dera, mes tuoj susimetėm sueiti į gerus kaimyninius santykius. Bet ūmai įsitikinom, jog neįmanoma. Nauji kaimynai taip elgėsi, tarytum be jų niekas kitas tame name negyveno. Jie su nieku nesiskaitė. Kad netuščiažodžiauti — štai faktai.

1956 m. vasarą Charitopulo pirkto automobilį. Nepaisant mūsų išėjimų, jog priešgaisrinės inspekcijos yra draudžiama kieme statyti garažą, jis pasistatė. Dėl garažo statybos iškirto sodo dalį. Sulikvidavo iki tol buvusią vaikų aikštelę. Garažą laikomi greitai užsidedantieji daiktai. Aplinkui gi visi mediniai pastatai.

Charitopulos šeima gyvena antrame aukšte. Dalis to aukšto nėra gyvenama, tai pastogės. Charitopulo ten apgyvendino savo šunį. Ten pat verčiamos visokios šūklės, nešvara. Pro lubas iš ten veržiasi kažkokie skyčiai.

Nėra tos dienos, kad M. P. Borisova ką nors iš kitų mūsų gyventojų neįžeidintų. Nepaisant socialistinio sugyvenimo Charitopulo ir Borisova to moko ir savo sūnų. Jis skriaudžia mažukus ir erzina suaugusius. Jam nieko nereikia kitų baltinius apdrapstyti purvais, nulupti medžių žievę, sutrypti kieme pasodintas gėles.

Dėl tos šeimos keliamos netvarkos mes nekarta kreipėmės į namų valdytoją B. Vasilūną. Reikalavome, kad sušauktų namo gyventojų susirinkimą, kad sutvarkytų mūsų santykius. Namų valdytojas kiekvieną kartą atsiskak eiti be milicijos atstovo. Nesuprantama mums ir milicijos nuovado viršininko Mackevičiaus elgsena. Į jį tuo reikalu kreipėmės žodžiu ir raštu. Jis jokios paramos mums nesuteikė.

Tai viena. Dar reikia atkreipti dėmesį ir į tai, kad Charitopulos šeima gyvena ne pagal savo uždarbį. Veik per du metus, jis savo butui įsigijo brangius baldus. Turi pianiną, televizijos aparatą "Znamia" ir "Rubin", automašina "Volga" ir daug kitų brangių daiktų. O jo uždarbis nesiekia tūkstanties rublių per mėnesį.

Įsinaudoja savo tarnybine padėti. Charitopulo savo asmeniniams reikalams naudojasi valstybine automašina. Jo žmona kas savaitę važiuoja autobusu "Gaz" LE 21-64 ir respublikos rajonus pirkti maisto produktų. O "Maskvičių" furgonu važinėja po miestą. Nereti atsitikimai, kai "Maskvič" ištisomis paremis stovi prie Charitopulos buto. Mus stebina, kodėl iki

šiol autotransporto kolektyvas ir tai neatreipia dėmesio. Charitopulo yra autotransporto kontoros galva.

Kartojame: dėl mūsų namo esamos netvarkos mes kreipėmės į namų valdytoją, miliciją, priešgaisrinės apsaugos inspekciją ir niekas iš mūsų kreipimąsi neatsiliepė. Tas ir verčia mus krieptis laišku į laikraštį.

Pasirašė: A. Filatov, Vilniaus elektromechaninio techninio dėstytojas; N. Sechter, radio-technikos mokyklos dėstytojas; V. Rybak, kariuomenės tarnautojas; A. Skrickaja, namų šeimininkė; N. Bielousova, tarnautoja ir dar 10 parašų.

"Sovietskaja Litva" redakcija pastebi:

"Patikrinus laiške išdėstytus faktus, jie teisingi. Papildomai dar patirta. Charitopulo 1953-1957 m. turėjo dvi automašinas "Pobeda". Viena jų naudojosi nuo 1953 m. liepos 3 d. iki spalio 9 d.; kita — iki 1957 m. vasario 26 d. Abi pardavė. Automašina "Volga" pirktą Marijos Petrovnos Borisovos vardu. Per penketą metų Charitopulo turi jau trečią mašiną.

Kas tas Charitopulo? Savo gyvenimo aprašymuose jis rašo, jog jo tėvo pavardė Borisov, ki-

tur — Cemko. Jo asmens dokumentuose pasakyta, kad jis 1941 m. iki 1945 m. menamai tarnavo įvairiuose karo fronto sovietų armijos daliniuose. 1942 m. sausio mėn. buvo sužeistas. Tikrumoje nuo 1938 m. rugpjūčio mėn. iki 1947 m. gegužės mėn., teismo sprendimu, atliko bausmę darbo pataisos lageriuose. Jis buvo baustas už pasikėsinimą nužudyti savo sugulovę. Ji pagimdė sūnų. Charitopulo neturi jokio įrodymo, kad būtų baigęs vidurinį mokslą, o vienok kažkokiais nežinomais keliais, jis pralindo į auto ūkio vyr. inžinierius. Neseniai jis paskirtas autotransporto kontoros Nr. 6 direktorium.. Tai ir visa Charitopulo "istorija".

Charitopulai dabar pavergtoje Lietuvoje eina atsakingas pareigas. Jie dūksta ir saugliai. O pavergtos Lietuvos gyventojai, net milicija, tiek jų yra įbauginta, suterizuota, kad nedrįsta jų savivaliai pasipriešinti, kaip nedrįso jį sudrausti namų valdytojas B. Vasilūnas ir milicijos nuovados viršininkas Mackevičius. Tik prieš Charitopulo "sukilo" vyresnieji broliai, — laišką į "Sovietskaja Litva" parašusieji. Jei Charitopulo būtų savivaliavęs vien tik savo kontoroje — būtų tylu ir ramu. Tos kontoros vietos gy-

ventojai (lietuviai tarnautojai) vargu būtų drįsę pakelti balsą prieš iš kitur atkeltą kolonistą, nes jie būtų buvę įtarti sąjū tarp tautų neapykantą.

Bet Charitopulo savivaliavęs ne vien tik savo tarnybos vietoje, jis nesiskaitė ir su tokiais pat atkeltais Lietuvos kolonistais, kaip ir jis pats. Sie išdrįso pasirodyti viešai su skundu prieš Charitopulą.

Tai vienas iš daugelio tų nūdienės Lietuvos buties gyvenimo "burbuliukų" praspūdusių viešumom, išlindusių pro kieta ir kietai spaudžiamą Lietuvos gyventojus cenzūrinę ir biurokratinę plūtą.

Ar ten, kur diktatūra žydi visais savo žiedais ir įvairiomis varsonimis, galima apsieiti be Charitopulų, Borisovų ir jų sūnelių Garikų? Juk jie, tie tikrieji diktatūros nešėjai, jos ramsčiai ir ugdytojai.

Ar kalti Vasilūnai, Mackevičiai, kad Charitopulų vengia paliesti? Ne! Visų pavergtos Lietuvos gyvenimo blogybių siūlų galai sueina ir išeina iš Maskvos.

Vistaspats

Medžiai Olandijoje

Olandijoje išgalėjo idomus paprotys, kurs yra ne tik simboliškas, bet ir praktiškas. Tenai kiekvienam vaikui gimus tėvai prie namų sodina 4 medelius, kaip vaiko pagrin dinį kraitį. Vaikui užaugus ir vedant ar ištėkant, 2 medžiai atiduodami jam, baldams pasidirbti, o kitu du atiduodami valdžiai.

Kaip ten gerbiami medžiai, rodo toks pavyzdys: Viena sena alėja tiek apaugo medžiais, kad pro jų šakas didesni sunkvežimiai nebegalėtų pralįsti. Užtuot nugent medžių šakas, miestas įsakė kelių statybos inžinieriams visu metru pagilinti gatvę.

— Aš tekėsiu tik už tokio, kuris yra daug pergvenęs, daug kentėjęs, — svajoja mergina.

— Taigi, taigi. Už našlio! — nusprendė nugirdęs.

New Life Delicatessen
Nami gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
Victory 2-7666
Jonas Grinius, savininkas

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį groja Lietuvos Auditorijos orkestras, muziko V. Jančio vadovaujamas. Jaunimas ir senimas kviečiami praleisti savaitgalio vakarus prie šokių muzikos.
3133-37 SO. HALSTED ST. VI 2-6172

6 Relaxing Reasons why you'll like sleeping under an Electric Bedcover

(20 million people do, and wake up fresher, too!)

Warmth without weight. One lightweight Electric Bedcover takes the place of 3 or 4 ordinary blankets — ends oppressive weight.

"Just-right" comfort. You can choose any degree of warmth you want — just "tune" the bedside dial attached to your Electric Bedcover.

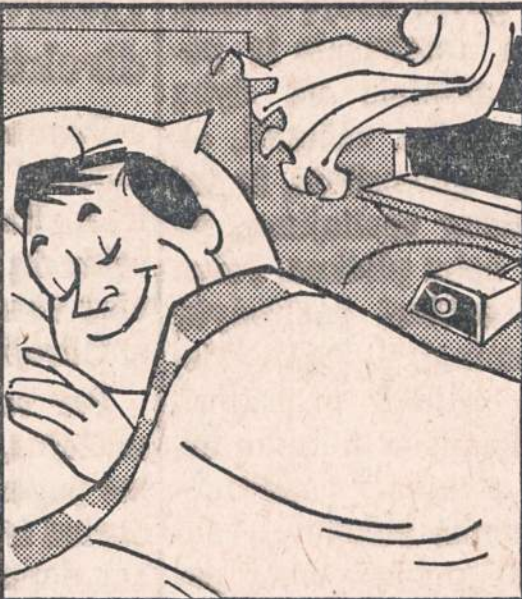
No "ups and downs" in temperature. No matter how cold it gets, the temperature remains the same. It's thermostatically regulated!

"His and Her dual control" models. Husband and wife can enjoy the degree of temperature each prefers — with one blanket, two controls!

No more icy, clammy sheets. Electric Bedcovers prewarm your bed, end cold-sheet shock. Relaxed sleep comes faster.

For fresh air friends! Enjoy all the fresh air you want. No fear of freezing during the night when you keep warm electrically!

Dar 6 priežastys kodėl jums malonu bus turėti Elektrinę Antklodę

Žema kaina. Elektrinė antklodė kainuoja ne daugiau, kaip kad mokėtis geroms vilnonėms antklodėms. O šiluma ji teikia jums tik už centą nakčiai.

Lengva skalbti. Jūs galite patys ją išplauti, arba pasiųsti į skalbyklą. Ji duodasi valoma taip lengvai, kaip bet kuri vilnų antklodė (ir tik ją vieną visai lovai tenka skalbti!).

Taupo padėjimo vietą. Jūs gaunate visai žiemai šilumą iš vienos kompaktinės antklodės, kurią lengva padėti sandėlyje.

Lengvesnis lovos pakojimas. Vartojant tik vieną antklodę ir vieną paklotę jūsų lova pilnai paruošiama ir minutę. Galima gauti kontūrines Elektrines Antklodes, taip pat!

Ngai išsilaiko. Platus masto tyrinėjimas ir tobulinimas Elektrinių Antklodžių užtikrina jums eilę metų saugų, taupų ir atsakingą tarnavimą.

Saugu. Visos Elektrinės Antklodės yra Underwriters Laboratories UŽgirtos. Vielių tinklas ir kontrolė griežtai išbandyti.

Commonwealth Edison
Public Service Company

See your electric appliance dealer today... sleep better tonight

© C. E. Co.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

6245 South Western Avenue

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Tel.: GROvehill 6-7575

Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, trečiadienį uždaryta visą dieną, ketvirtadienį nuo 9 iki 8, penktadienį nuo 9 iki 8, šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. dien.

Žemiantis Chicago Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikurimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indelių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės ištaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tik tiktai saugumą, jį apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarimų veltui, už turimos kitose istaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės istaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Milijonai dolerių prieinamoms sąlygoms murgiečių paskoloms perkant, statant arba refinansuojant. Lengvi išmokėjimai. (Ant ūkarių nuosavybių darome paskolas net 25 metų išmokėjimams).

Rašykite dėl informacijų.

Mūsų turtas virš \$29,000,000.00

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. ir 4-7 val. vak. 1-5 val. vak.
Sėdintienais nuo 10 ligi 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid.: telefonai: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66TH PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71ST STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEMlock 4-5845
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; Antrad. nuo 1-5, Treč. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA
nervų-smegenų ligos, chirurgija
DR. K. NASVYTIS
prof. nervų ligos
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
FRontier 6-0304, RAndolph 6-1190
(Rez. Tel. Batavia, Ill. 4287M1)
Konsultacija tik susitarus.

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Sėdintienais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6667
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
Valandos: 1-3 po p. ir 6-8 val. vak.
kasdien. Sėdintienais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvius Gydytojas)
2500 WEST 63RD STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir šėd. uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REPUBLIC 7-9199

GROvehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49TH CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Trečiad. ir šėd. tik 10-12 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Sėdintienais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiate šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71st St. (71st ir Campbell)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.
Neradus, skambinti mano asistentui
DR. V. REKLYS, tel.: RE 7-2806

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71ST STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šėd. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Sėdintienais uždaryta.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47TH STREET
(kambas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šėd. 2-6 val. po pietų.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 8-8.
Treč. šėd. ir sekm. tik susitarus.
Ofiso telefonai: YArds 7-4787
Namų telefonai: PROspect 6-1930

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PROspect 8-1223 arba TR 3-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v., šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— TUESDAY, NOVEMBER 18, 1958

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71ST STREET
Kampas 71st ir Campbell Ave.
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Tel. telefonai: GILson 8-6193
Valandos: pirmad. ir ketv. nuo 9 iki 9 val. vak., antrad. ir penktad. nuo 1 iki 5 val. popiet, šėd. nuo 2 iki 4 val. popiet, trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaskevicius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šėd. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
302 WEST 31ST STREET
(kambas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Sėdintienais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Tel. off.: FR 2-4841, 9 A.M.—5 P.M.
Tel. res.: AV 3-2627, 5:30 P.M. iki 9:00
Dr. Justina ŽIRGULIS
Specialybė įvairios nervų ir proto ligos—vaikų ir suaugusių.
PITTSFIELD BUILDING, Kamb. 621
55 E. Washington St., Chicago, 2, Ill.
Priėmimas tik pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų — Protezų, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sėdintienais 9-1.
ORTHOPEDIOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 S. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta), šėd. 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35TH STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šėd. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YArds 7-6616
Nuo 10:00 val. ryto iki 8 val. vakaro.

GRADINSKAS
NEMOKAMA
TAISYMO GARANTUJA
televizijos pirkoms pas mus
Priimam senas • Duodam išsimokėtinai.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

STANKUS
Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinį projektų.
Ofiso ir namų telefonai:
PROspect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
Visi programai iš WOPA,
1490 kil. AM 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto
Sėdintienai ir sekmadienį
nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto
VAKARUSKOS: pirmad. 7 val. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Užmiesčio miškuose vėl rado mergaitės lavoną

Miškuose prie U. S. plento Nr. 45, Palos miestelio ribose, šeštadienį rastos nuogas, be galvos, jaunos moters lavonas. Jos galva buvo rasta per 20 pėdų toliau nuo kūno. Lavonas iš jos dantų buvo atpažintas. Dantistas nustatė, kad tai yra Bonnie Leigh Scott, 15 metų, iš 112 Normandy dr., Addison, kuriai jis rugsėjo 15 d. taisė dantis. Mergaitė buvo dingusi nuo rugsėjo 22 d. Vieta, prie Des Plaines upės, kur rastos lavonas, yra per trejetą mylių atstumu nuo vietos, kur 1957 metais buvo rasti taip pat nuogi seserų Grimės lavonai.

Miss Scott paskutinį kartą matyta rugsėjo 22 d. viename Addisono restorane. Apklausi, neįėjant nužudytosios pažįstamais, paaiškėjo, kad ji tą vakarą susitarusi su vienu vyru, su kuriuo važinėjusi automobiliu.

Penkių dienų oras

Illinois. Temperatūra bus arti normalios; normali aukšta temperatūra šiuo metu yra 42 laipsniai šiaurėje, 54 pietuose dienos metu, 26 šiaurėje ir 36 pietuose naktį. Šiandien ir trečiadienį šalčiau, mažai permainingi ketvirtadienį ir penktadienį, ir kiek šilčiau šeštadienį. Lietaus kritulių numatoma iki 1½ colio per šią naktį ir rytą.

Šaltas frontas nuo Iowa ir Minnesota lėtai traukia rytų linkui ir šiaurvakariui vėjai atvairs šaltesnį orą į Chicago sritį antradienio vakarop.

Pereito sekmadienio temperatūra Chicagoje buvo 65 ir mažai tenukrito per naktį. Pirmadienio rytą dar buvo tarp 61 ir 64 laipsnių.

Praktiško slaugėm pradėdami kursai

Pradedama registracija dviem naujoms klasioms praktiškių slaugių kursų, kurie prasideda šio lapkričio 24 d. Kursus organizuoja Chicago švietimo tarnyba.

Priimamos moterys nuo 17 iki 55 metų. Kursai vyksta prie viešųjų mokyklų ir yra teikiama nemokamai. Kursai trunka vienus metus, iš kurių 4 mėnesiai atliekami klasėse, o aštuoni mėnesiai klinikoje, ligoninėse ir institucijose.

Registracijos centras yra 1820 W. Greenshaw gatvė.

Hoffa blogiau nei Beck

Kalbėdamas pereitą sekmadienį per radijo Robert Kennedy, senato raketierių tarybos komiteto vyr. patarėjas, pasakė, kad Dave Beck pakeisdama James Hoffa, šoferių (teamsters) unija nužengė dar žingsnį žemiau. Tos milžiniškos unijos įsigalėjimas krašto transporto sistemoje parodė tą uniją "galinčią organizaciją Jungtinės Valstybės šalia vyriausybės". Išskiriant Vakarinę krantą (West Coast), ta unija esanti raketierių valdoma.

Milijonas akry žemės telbalaikia ūkininkų

Alaska turi milijoną akry žemės, tinkamos žemės ūkiui, bet tik 15,000 akry iš viso dar tėra apdirbama, praneša Northwest Orient Airlines į Aliaską keliaujantiems turistams. Derlingiausi žemės ūkiui plotai yra Matanuska ir Tanana slėniuose ir Kenai pusiasalyje. Nors derliaus augimo laikotarpis Aliaskoje tėra nuo 80 iki 120 dienų, bet kadangi per vasarą dienos ten labai ilgos ir saulės gausiai, tai javai, daržovės ir visoki augalai nunoksta tinkamu laiku. Visokios daržovės, kurios auga vėsiam klimatu, randamos Aliaskos daržuose iki paties Arktikos Rato.

Mirė Harry Fisher, Apygardos teisėjas

Pereitą savaitgalį Weiss Memorial ligoninėje mirė apygardos (circuit) teismo teisėjas Harry Fisher, 76 metų amžiaus, po skubios vidurių operacijos. Gimęs Lietuvoje ir atvežtas į Ameriką 12 metų amžiaus, čia mokslus baigęs jis jau nuo 1912 m. buvo municipal, o nuo 1921 metų buvo apygardos teismo teisėju. Žymus žydų veikėjas, jis 1920 metais buvo pirmininkas komiteto, tyrusio pogromus Azijoje ir Ukrainoje ir įsteigusio žydams šelpti fondus. Buvo narys įvairių žydų civilinių, švietimo ir labdarinės organizacijų ir 1956 metais lankydavosi Izraelio, kaip užs. reik. ministerio Moshe Sharet svečias, buvo apdovanotas aukštais Izraelio garbės ženklais už nuopelnus žydų valstybei.

TRUMPAI

— Kun. St. Šantaras ir kun. B. Sugintas, Chicagoje, vienas su mašina, o kitas pėsčias keliaudami, visą savo laisvalaikį skiria lietuvių šalpos reikalams. Šiuo metu kun. Šantaras turi nemažai rūpesčių su būsimu BALFo koncertu, gruodžio 6 d. Programą išpildyti atvyksta iš Toronto "Varpo" choras su 70 asmenų ir 4 solistais.

— Atsiveikininimas su Tėvyne — St. Šimkaus išpildys solistai: St. Mašalaitė, V. Žemelytė, V. Verikaitis ir "Varpo" choras, BALFo koncerte gruodžio 6 d. 7.30 val. Marijos aukšt. mok. salėje. Bilietus platina Daina, 3321 Halsted, Penčyla 4500 Talman ir Tveras 2646 W. 69 St.

— Konstancija Kalinauskienė atidarė svetainę 3559 So. Union Ave.

— Laisvės Kovų muziejaus atidarymas įvyks š. m. lapkričio 23 d. Jaunimo Centre, minint Lietuvos kariuomenės 40 metų atkūrimo sukaktį. Lankymui muziejus bus atidarytas iki lapkričio 29 d. 9 val. vak. Lankymo valandos kasdien nuo 6 iki 9 val. vak.

"NAUJIENAS" SKAITO VISU SROVŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

So. Boston, Mass.

Bostono lietuviai laimėjo rinkimus, balsuodami už gubernatorių Mr. Foster Furcolo.

Motto: Two years ago the Lithuanian Americans of Massachusetts united as one and elected Foster Furcolo Governor of the Commonwealth of Massachusetts. The best interests of Lithuanian Americans can be advanced by the continuance in office of Governor Foster Furcolo.

Lithuanian American Committee

Taip rašė Lietuvių Komiteto išleistas atsisaukimas su gubernatoriaus atvaizdu, parašytas anglų ir lietuvių kalbomis, o jį pasirašė gausus būrys bostoniškų lietuvių. Lapkričio 4 d. balsavimuose lietuviai laimėjo: Mr. Furcolo buvo vėl perrinktas būti gubernatoriumi naujam terminui. Jis surinko iš viso 1,065,123 balsus. Respublikoniškas kandidatas Mr. Gibbons tegavo 815,157 balsus.

Savaime suprantama, kad toks aktyvus bostoniškų lietuvių dalyvavimas rinkimų rungtynėse jų laimėjimas atveria jiems plačiau gubernatūros rūmų duris, ieškant pavergtos Lietuvos vargų supratimo, atjautimo ir jai pagalbos.

Ir jis gaus ordina už taiklų šaudymą

Kai pasklidę gandai, kad tremtyje atgaivintoji viena organizacija jau atliedino iš metalo švininius ordinus, kuriais bus apdovanojami kuo nors atsižymėję asmenys, čia, Bostone, kursuoja įkyrus gandai, kad nauju ordinu bus apdovanotas garsusis Bostono atgailautojas, už jo taiklų šaudymą.

Bostono atgailautojas, kadaise gyvendamas Lietuvoje, iš artimiausios distancijos kartą pataikė iš revoliuoro kulka į gyvo žmogaus krūtį, ir kaip toks taiklus, atsižymėjęs šaulys, šaudymo sporto žinovų nuomone, naujojo ordino esąs visais atžvilgiais nusipelnęs.

Paprastai Lietuvoje kuriuo nors valstybės ordinu apdovanojimas rėšosi ir su materialiniu atlyginimu, pav. traukiniais kelionė buvo pigesnė, valstybinė tarnyba pakeliama į aukštesnę kategoriją. Ar Bostono atgailautojas, gavęs naują ordiną, galės miesto autobusais ir po žemės traukiniais už dyką ar papiginta kaina važinėti, — daugeliui yra galvosūkis, ir tai čia sudaro daug spėjimų, — virstančių ir bobų pletkus. Jeigu tie naujieji ordinarai pasirodytų tikrai veiksmingi ir JAV valstybės kaip ordinarai pripažinti, tai SLA, didžiausios lietuvių organizacijos, teikiama pasizymėjusiems nariams aukštiniai ženklai ir privilegija būti senai pakelti į ordino laipsnį.

Pagyvensime, pamatysime.

J. Laurinavičius

— Žinomas advokatas A. Young-Jankauskas, paskirtas Bostono miesto finansų komisijos pirmininku, buvo gubernatoriaus Foster Furcolo prisaikdintas toms pareigoms spalio 9 d. Bostono finansų komisija yra skiriama gubernatoriaus ir jos pareigą kontroliuoti Bostono miesto apyvartą. Komisija yra iš penkių asmenų, pet tik pirmininkas gauna atlyginimą. Li. gi šiol adv. A. Young dirbo Suffolk county prokuroro įstaigoj ir ten vedė kriminalinį skyrių. Būdamas finansų komisijos pirmininku jis ir toliau versis advokato praktika.

— Visiems bostoniškams gerai pažįstami ir veiklūs lietuviai Adolfas ir Kotryna Namackai išgyveno skaudžią nelaimę: spalio 6 d. buvo rasta negyva savo bute jų jaunesnė duklė Dolores, kuri buvo išteklėjusi už J. Petkaus ir išgyveno su juo šešerius metus. Pats J. Petkus pasaukė policiją, pranešdamas, kad jo žmona yra negyva. Valdžios atstovai patikrinę padėtį J. Petkui suėmė ir patraukė atsakomybėn už žmonos nužudymą. Dukters laidotuvių rūpinosi jos tėvai.

ŠACHMATAI

Prieš trejetą savaitę prasidėjo Neries sporto klubo šachmatininkų turnyras klubo meistrų išskirti. Dalyvauja 11 žaidėjų, kurių tarpe šį kartą randame daug naujų. Klubo nariai tapo du svetimtaučiai, stiprūs žaidėjai: tai amerikietis Rogan ir jugoslavas Džordževič. Pastarasis lietuviams jau seniai pažįstamas, kaip stiprus žaidėjas. Jis pradėjo "ištikimai" lankytis Lietuvių auditorijoje beveik kas penktadienį jau prieš porą metų. Mūsų pirminkas, Vl. Karpuska, labai patenkintas turnyru: viena dėl to, kad dalyvauja gausus žaidėjų būrys, antra — turnyras vyksta sklandžiai, trečia — išliko keletas naujų vardų, tad klubo šachmatininkų šeima padidėjo.

Turnyre dalyvauja: Bikulčius, Bačkūnas, Džordževič, Jankauskas, Karpuska, Kaunas, Kalvaitis, Palčiauskas, Rogan, Ramašauskas ir Pranas Šalkauskas.

Jauniausias dalyvis — vos 17 metų — Palčiauskas, neseniai išėjęs į viešą šachmatų "areną". Pranas Šalkauskas, gerai višiams šachmatininkams pažįstamas Kazio Šalkausko brolis, tik neseniai atvyko į JAV iš Australijos.

Turnyrą užtikrintai veda šiuo metu Palčiauskas, sudorojęs Džordževičių ir Kalvaitį, sužaidęs lygiomis su Roganu. Iš 4 galimų Palčiauskas surinko 3½ taško. Antroje vietoje "australielis" P. Šalkauskas, surinkęs 3 galimus visus 3 taškus. Toliau Ramašauskas su 2½ taško iš 4, Kaunas su 2½ iš 5, Jankauskas su 2 iš 4, Rogan su 1½ iš 2.

Ateityje projektuojama suruošti turnyrą, kuriame dalyvauja 3 arba 4 pirmieji šio turnyro nugalėtojai ir 3 "seniai", būtent, P. Tautvaišas, A. Zujus ir K. Jakštas.

Jaunajam Palčiauskui reikia palinkėti ir toliau nepaleisti pirmavimio iš savo rankų. Pirmąjį "ugnį" jis atlaikė viešame turnyre Muncie, Ind., surinkęs tiek pat taškų, kiek meistras P. Tautvaišas ir K. Jankauskas.

A. Zujus

Lietuvių Auditorijos direktorių susirinkimas

Pirmadienį, lapkričio 10 d. P. Mileriui atidarius susirinkimą ir A. Kaulakiui perskačius direktorių nutarimus, eita prie visų vasaros metu atliktų darbų apžūrėjimo.

Per vasarą, parengimams sumažėjus, yra daromi įvairūs namo pagerinimai. Nors kai kurie darbai ir labai brangiai atsieina, bet dabartiniu laiku Auditorija yra įtaisyta puikiais ir iš lauko ir iš vidaus. Taigi, tik reikalinga, kad visuomenė remtų savo Auditoriją, rengdama čia savo pobūvius ir tuo pagelbėti užlaikyti lietuvišką įstaigą gražioje formoje, kaip kad ji dabar yra.

Per visus susirinkimus direktoriai susirinkdavo savo pilnamis sąstata, viso devyni, bet nuo šio susirinkimo vieno direktoriaus neteksime, būtent Jono Jacko, nes išvažiuoja į Floridą žiemoti. Taigi visi direktoriai jam palinkėjo laimingos kelionės.

P. J. Petraitis, dir. koresp.

NEPAMIRSKIME SAVO ARTIMUJŲ

Siunčiame siuntinius Jūsų atneštus ir pas mus sudarytus. Galite daprkti šių medžiagų: 100% vilna, kostiumui medžiaga kainuoja tik \$12.25, 6 vyrišk. kostiumams su persiuntimu — tik \$59.00. Jūsų užsakymus siunčiame per Angliją, pigesni vaisiai. Pasuntimas pigesnis, negu kitur. PATRIA GIFT PARCEL CO., 3305 So. Halsted St. Tel.: LAfayette 3-2021. Liusės suknelių krautuvės patalpose nuo 9 iki 6. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 val. vak. (Sk.).

Žemaičių Klubo veikla

Susirinkimas - Parengimas Žemaičių Kultūros klubo susirinkimas įvyks trečiadienio vakarą, lapkričio 19 d. Hollywood svet., 2417 W. 43rd street.

Geistina, kad nariai-ės gausiai susirinkti, nes galutinai turime prisirengti prie Klubo 20 metų gyvavimo jubiliejinio vakaro, kuris įvyks lapkričio 30 d. Hollywood svet.

Parengimas prasidės 4 val. popiet. Šokiams gros Ben Pavio orkestras. Komisija Nellie Wilcop, Connie Budrik ir Adela Burbiene visus maloniai priims ir pavašins.

Korespondentas

Sibiriški sveikinimai pažįstamam JAV-se

Laiškas iš vieno Lietuvos apskrities miesto

Vienas skaitytojas iš Brooklyn, N. Y., atsiuntė iš Lietuvos gautą laišką, kurį rašo dešimtį metų išvubę Sibiro ištrenimė jo buvę kaimynai. Laiško rašytojas gyvena viename Lietuvos apskrities mieste, kurio net vardo prašo neminėti...

Pasveikinęs nuo savęs laišką gavėją ir paprašęs perduoti kitiems senų laikų pažįstamiems sibiriškius linkėjimus, laišką rašėjas tęsia:

Apie savo dabartinį gyvenimą negaliu nieko parašyti, nes mums rodo, kad ir jus ten jau žinote, kad tarybų valstybėje visi žmonės gerai gyvena, nes nėra išnaudotojų nei buočių. Vargome tik "Smetonos laikais", kuriuos ir patys dar prisiminate. Ačiū Dievui, esame sotūs, nes duonos dabar jau krautuvėje yra, net ir viena pieno krautuvė yra, į kurią kasdien atveža iš kolūkių 5 bitonus pieno (Nepamirškite, tai penki "bitonai" visam apskrities miestui!). Tai jeigu nepasivėlinam, tad nusiperkam po 2 rublius už litrą.

Bendrai paėmus, tai dabar mūsų mieste yra apie 30 krautuvų, įskaitant medžiagų krautuves ir arbatines bei restoranus. Kalba, kad "Smetonos laikais" buvę apie 300 krautuvų, bet kas ten gali tikėti, buvo ar ne, kas begali atminti, nes seni laikai...

Mudu dabar likome tik dviese, nes vaikai su mumis negyvena. Duktė V. apsigyveno Vilniuj. Sibire užaugo ir išsimokio, pabaigė mašinų statybos institutą, tai dabar gavo darbą Vilniuj gražtų fabrike, o sūnus G. irgi sugrįžo iš Sibiro, jau užaugęs pilnas vyras, tai išvažiuo į Rygą, ten gavo fabrike darbą, kur dirba radio aparatus, ir dar vakarais moko, nes ir jis nori pabaigti institutą.

Mudviej mažai ko bereikia, tai užsidirbame, tik boga, kad jau sveikata mano labai bloga, širdis labai nusilpo. Daktaras sakė, kad tai širdies nervų didelis nusilpimas. Bet gyventi tai galima, tik reikia mažai dirbti, nenuvargti ir labai rami gyventi, nesijaudinti ir nesinervuoti. Bet tas viskas išpildyti nelabai galima prie dabartinės gyvenimo tvarkos.

Šią vasarą sugrįžo K. iš M. mergiškos. Jos tuom kartu pas mus gyvena, ligi pavasario gyvens abidvi, labai aukštos išaugusios. Jų tėvai tai jau seniai mirė, o pamotė tai dar tik metai, kaip mirė.

Tuom kart ir baigsiu, nes vis tik negalima parašyti tą ką norime ir ką jaučiame, turime būti patenkinti taip, kaip yra ir laimingi, kad dar sugrįžome ir pakol kas esame dar gyvi. Labai prašome ir vėl mums parašyti, tai rodos lyg šviesos kibirkštėlė iš praeities mums nušvinta...

Glasgove į popieriaus krautuvę įėję vaikai: Laukėmė sveikųjų neatvažiuo. Tėvas jums grąžina toaletinio popieriaus rutulėlį.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniai išmokėjimai. Dėl visų informacijų, kreipkitės į MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747	REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniai išmokėjimai. Dėl visų informacijų, kreipkitės į MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747
---	---

6 KAMBARIŲ 12 metų mūr. rezidencija ant 40 pėdų sklypo arti California ir 72-os. Gazo šildymas. Kontrolė nuo potvynio. Garažas. \$20,500. A. Katilius.
CLEARINGO rajone prie 63-čios ir Central 2 aukštų mūras: 3 po 4 kamb. ir krautuvė. Automatinis šildymas alyva. Garažas. \$355 mėn. pajamų. Viskas gerame stovyje. Tik \$29,000. Geras investavimas. A. Sirutis.
TIKRAS BARGENAS. Maisto krautuvė su gerais įrengimais ir prekėmis — tik \$4,250. B. Liskus.
LABAI GERAME stovyje gražus 2 aukštų mūras: 2 po 5 ir 4 po 4 kambarius. Gera vieta. \$54,000. A. Reklaitis.
SAVININKŲ turi būtinai parduoti Marquette Parke 6 kamb. 12 metų gražų, alyva apšildoma namą ant 41 pėdos sklypo. 1½ auto garažas. Kaina sumažinta iki \$20,500. A. Sirutis.
6 KAMB. NAMAS su puikiais 3 kamb. butu rūšyje, tik 2 bloki nuo Marquette Parko. Gazo šildymas. Garažas. Sklypas 39 pėdų. \$24,000. A. Katilius.
MARQUETTE Pk. mūras, 2 butai po 6 kambarius ir patalpa bižnui. B. Liskus.
13 APARTMENTŲ mūrinis, į vakarus nuo Halsted St., prie Garfield bulvario. Metinių pajamų virš \$13,000. Kaina \$74,000, arba siūlymas. A. Reklaitis.
2x6 MŪR. NAMAS ant 37 pėdų sklypo Marquette Pk. viduryje. Rūšyje didelis kamb. išnuomavimui. 2 varų mūr. gar. \$37,500. A. Katilius.
P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: Walbrook 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois REpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

MARQUETTE PARK CENTRE

JOSU 2 BUTŲ mūrinis, gazu šildymas, garažas, \$26,400.

PUKUS 3 BUTŲ apartamentinis mūras — vertas rimto dėmesio.

PAŽIŪRĖKITE — mūrinis naujas namas ir garažas, ištaisyta rūšys, šildymas gazu. \$20,400.

PAJAMŲ MŪRINIS bungalow, 7 kamb., arti parko, bažnyčios, mokyklos. \$19,800.

SVIESUS MEDINIS, 2 po 6, naujas šildymas, garažas, Gage Pk. \$22,750.

3 BUTŲ MŪRINIS, centr. alyva šildymas. Brighton Pk. Vertas \$16,200.

DELIKATESŲ BIZNIS ir gražus butas. Mūrinis namas, garažas, įrengimai, prekės. \$23,000.

K. VALDIS

REAL ESTATE
2655 WEST 69th STREET
REpublic 7-7200 arba REpublic 7-8534

GAGE Pk. mūrinis 5 kamb. bungalow, centr. šildymas duju, 1 auto garažas, tuoj galima užimti. Labai žema kaina.

Mūrinis 3 butų, 5-4-3 kamb., centr. šildymas, 2 auto garažas. \$140 pajamų ir butas.

Brighton Pk. mūrinis 3 butų, 2 po 4 ir atike 2 kamb. Modernios vonios, 2 auto garažas.

Mūrinis 2 po 6, centr. šildymas, moderniški butai.

Mūrinis, 6-4 kamb. ir beauty shop. Centr. šildymas, garažas.

Turime daug ir įvairių namų visose vietose. Parūpiname paskolas ir draudimą.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

NORINTIEJI PARDUOTI ar pirkti nekilnojamą turtą, kreipkitės į aktyvų ir rezultatus duodančią įstaigą. Pasiteiravę mūsų namų sarše, įsitikinsite gerais pirkiniais.

BELL - VARPAS
Real Estate, Insurance, Notary Public
5916 SO. WESTERN AVENUE
PROspect 8-2233

REAL ESTATE - INSURANCE

NORKUS & ASSOCIATES
2405 West 51st St. WA 5-5030

Val.: nuo 9 ryto iki 9 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 4.

KAS NORI PIRKTI AR PARDUOTI nekilnojamą turtą arba išnuomoti butus — tegu kreipiasi dėl greito ir sąžiningo patarnavimo į

VAINA REALTY
6540 S. Western Ave. RE 7-9515

I Lietuvą ir kitus kraštus siunčiami siuntiniai

Čia pat gausite visokių prekių, laikrodžių, rašomų mašinų, siuvamų mašinų, fotoaparatus, akordeonų, visokių medžiagų kostiumams, suknėlės ar paltams. Viską gausite geromis sąlygomis.

PARCEL SERVICE
3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.
Tel.: YArds 7-0677

(J. Karvelio Prekybos patalpa). Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak., pirm. ir ketv. nuo 9 ryto iki 9 v. (Sk.).

GARANTUOTAS GRYNAS

METINIS PELNAS
\$25,000.00

Taverna ir Liquor store. Vieta, viena iš pačių geriausių Chicagoje.

A. Sirutis — Walbrook 5-6015

CICERO — 8 kamb. rezidencija. Tuoj galima užimti. 22nd ir 55th Ave. apylinkėje. \$16,500 arba pasiūlymas; 50 pėdų sklypas. Svoboda, 6013 Cermak Road — Bishop 2-1262.

MODERNIZUOTAS mūr. 2 butų, 5-4 kamb. Gazu šild. 26th ir Homan apylinkėje. Garažas, mod. vonios. Taksų tiktai \$111. \$15,400 — \$4,000 imokėti. SVOBODA Realtor, 3739 W. 26th St. Lawndale 1-7038

4 KAMB. namas, vonia, du uždarę porčiai, beismontas. 1½ akro žemės, yra medžių. \$11,400. Frankfort 3147.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

NEMOKAMAI
PATARNAVIMAS IŠNUOMAVIMUI
Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti PROspect 8-2233

BELL-VARPAS
5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI
TURIME gerus nuomininkus. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co., 6001 So. Kedzie. PROspect 8-5353

IŠNUOMOJAMAS puikus 4 kambarių butas tik už \$45 ir mėn. Šiltas vanduo. 912 West 37th Place

IŠNUOMOJAMA gydytojo, real estate ar kokios nors kitokios įstaigos ofisui patalpa J. Jokantas, 4138 Archer Ave. FR 4-6481.

IŠNUOMOJA KAMBARYS

Apšildomas, visi parankumai, gali valgi pasigaminti, šaldytuvai, telefonai, televizija, ant antro aukšto iš priekio. Gera progą pensionieriui, kuris gali kiek padirbėti ar maliauti. Tik \$6.00 savaitėje, ir gali mokėti atidribti. Skaute 14-6076 vakarais. Randasi šone W. 25th St., tarpe Rockwell ir Washenaw — 2623 W. Luther St., Chicago 8, Ill.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namu Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminalai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile dėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite: